

Lietuva Jungtinėms Amerikos Valstijoms išlieka viena iš tvirčiausių partnerių

Vilnius, rugsėjo 9 d. (BNS) – Lietuva Jungtinėms Amerikos Valstijoms išlieka viena iš tvirčiausių partnerių Europoje, pareiškė ambasadorė Lietuvoje Anne E. Derse. Tai ambasadorė sakė tuo metu, kai Lietuvos viešojoje erdvėje vėl suaktyvėjo diskusijos dėl galimų pokyčių Lietuvos užsienio politikoje, ypač po naujų prezidentės Dalios Grybauskaitės pastabų.

JAV diplomatinės misijos Vilniuje vadovė A. Derse tvirtino, kad Washington ir Maskvos santykiai nebus plėtojami aukojant svarbiausių saugumo principų, o branduolinio nusiginklavimo programos tik sustiprins saugumą Europoje.

„Liekame išipareigoję Lietuvos saugumui. Norėtume plėtoti mūsų santykius ir juos dar labiau gilinti“, – sakė ambasadorė.

Naujų diskusijų Lietuvoje neseniai sukėlė prezidentės D. Grybauskaitės interviu, kuriame ji pareiškė, kad pavasarį matė, jog JAV ir Rusijos nusiginklavimo derybos „gali neatitikti Rytų Europos ir Baltijos šalių regiono siekių“. Interviu televizijai TV3 prezidentė taip pat teigiamai atsakė paklausta, ar Lietuva anksčiau buvo JAV politikos įkaitė. JAV ambasadorė teigė, kad Washington jaučia Lietuvos paramą naujai START sutarčiai tarp JAV ir Rusijos dėl branduolinio ginklo atsargų mažinimo.

„Vertiname tvirtą paramą, kurios sulaukėme iš Lietuvos kolegų.

„Norėtume plėtoti mūsų santykius ir juos dar labiau gilinti“, – sakė JAV ambasadorė Anne Elisabeth Derse.

DELFI.lt nuotr.

Bet ir toliau vykdysime dialogą bet kokiais klausimais, kurie gali iškilti“, – sakė A. Derse.

Anot diplomatės, JAV su Rusija siekia bendradarbiauti tose srityse, kur rezultatai gali pasitarnauti abiem šalims ir pasauliniam saugumui. „Dirbame kartu su Rusija, kur matome, kad bendradarbiavimas gali duoti naudos mūsų valstybėms ir pa-

sauliui“, – sakė ambasadorė.

„Valstybės sekretorė, gynybos sekretorius, prezidentas, viceprezidentas – visi jie aiškiai pasakė, kad dėl mūsų nuostatos Rusijos atžvilgiu nebus aukojami principai. O vienas iš svarbiausių principų, kuriuo mes remiamės dėl Europos saugumo, yra valstybių suverenitetas ir nepriklausomybė. Valstybės turi teisę pačios priimti sprendimus ir pasirinkti kryptį“, – pridūrė A. Derse.

Komentuodama pokalbius dėl įprastinės ginkluotės sutarties, ambasadorė teigė, kad JAV požiūriu įprastinės ginkluotės Europoje sutartis (İGES) buvo kertinis akmuo Europos saugumui daugelį metų, o dabar aiškinamasi, kokie būdai užtikrintų, kad tai išliktų svarbiausiu Europos saugumo elementu.

„Manome, kad İGES Europos saugumui daugelį metų buvo Europos saugumo kertinis akmuo. Dirbame aiškindamiesi galimybes, kad İGES ir toliau išliktų“, – sakė ambasadorė.

Baltijos šalys šiuo metu nėra prisijungusios prie įprastinę ginkluotę ribojančios sutarties, o Rusija yra paskelbusi moratoriumą.

A. Derse taip pat pabrėžė, kad Jungtinės Valstijos ir Lietuva pastaruoju metu sėkmingai plėtoja bendradarbiavimą švietimo srityje, vysto verslo santykius, o karinis bendradarbiavimas yra „labai tvirtas“.

Aptarti ateities politiniai darbai

Vilnius, rugsėjo 9 d. (BNS) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė parlamente susitikusi su Seimo valdyba svarbiausiais naujo politinio sezono darbais nurodė kovą su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu, nedarbo mažinimą, „Sodros“ pertvarką, elektros ir dujų rinkos kūrimą bei plėtrą, valstybės biudžeto patvirtinimą.

„Tie tikslai labai sutampa. Pirmiausia, raudona gija mūsų darbe – antikorupcija ir kova su visokių formų organizuotu nusikalstamumu“, – po susitikimo su Seimo valdyba sakė D. Grybauskaitė.

Rudens sesijos išvakarėse surengtame susitikime aptariant svarbiausius naujo politinio sezono darbus bei galimybes tobulinti teisėkūros mechanizmą ji paragino visas politines jėgas dirbti išvien. Prezidentės teigimu, ypatingas dėmesys turi būti skiriamas ne tik įstatymų kokybei, bet ir jų priėmimo trukmei.

Šalies vadovė ragina nevilkinti prirendusioms permainoms būtinų sprendimų, taip pat atsakyti ydingos praktikos teisės aktus taisyti priėmimo stadijoje. Prezidentės siūlymu Seimo rudens sesijai parengta 17 įstatymų pataisų.

Lietuviai ir lenkai ir prieš 600 metų laisvės siekė kartu

Kaunas, rugsėjo 9 d. (URM info) – Kaune rugsėjo 9 d. surengtoje Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms paminėti skirtoje tarptautinėje mokslinėje konferencijoje užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis simboliu pavadino faktą, kad ir prieš 600, ir prieš 20 metų lietuviai laisvės siekė kartu su lenkų tauta.

Anot A. Ažubalio, Lenkijos karalius Jogaila ir Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas – puikūs diplomatai, palikę neišdildomą pėdsaką ne tik Lietuvos ir Lenkijos, bet ir visos Europos istorijoje. „Esu tikras, kad konferencijoje kilusios diskusijos leis naujai pažvelgti į šių dviejų asmenybių, pusbrolių kurtą Europos istoriją, jų indėlį į Lietuvos ir Lenkijos valstybių raidą,“ – sakė Lietuvos diplomatinės vadovas.

Jo teigimu, Žalgirio mūšis dažniausiai suprantamas kaip karinė pergalė, nors jis buvo laimėtas ne tik Griunvaldo lauke. Pergalės pamatai buvo klojami dar 1409–1410 metais, kai sąjungininkai – Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė ir Lenkija – pasitelkę į pagalbą įžymiausius to meto mokslininkus ir publicistus, diplomatiniais

Ministras A. Ažubalis įsitikinęs, kad Žalgirio mūšis buvo laimėtas ne tik Griunvaldo lauke. **URM** nuotr.

kanalais gynė savo nuostatas tarptautinėje arenoje. Ši kova, anot ministro, liudijo to meto Lietuvos diplomatijos lygį. A. Ažubalis taip pat pažymėjo, kad Žalgirio mūšis paliko ryškų pėdsaką tolesnėje Vidurio ir Rytų Europos bei Lietuvos istorinėje raidoje.

Tarptautinėje mokslinėje konferencijoje Kaune dalyvavo Kauno Vytauto Didžiojo ir Krokuvos Jogailos universitetų atstovai, Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos istorikai.

PERIODICALS

Aptartas Lietuvos ir Jungtinės Karalystės bendradarbiavimas

Vilnius, rugsėjo 9 d. (URM info) – Lietuvos ir Jungtinės Karalystės užsienio reikalų ministerijų politikos direktoriai Eitvydas Bajarūnas ir Geoffrey Adams rugsėjo 9 dieną Londone aptarė dvišalio ir regioninio bendradarbiavimo galimybes, Europos Sąjungos, saugumo politikos įvykius ir 2011 metų Lietuvos pirmininkavimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO) klausimus.

E. Bajarūnas pasidžiaugė suaktyvėjusiais Lietuvos ir Jungtinės Karalystės santykiais. Susitikime pasikeista nuomonėmis dėl galimų bendradarbiavimo projektų ekonomikos ir energetikos srityse ir ES Rytų kaimynystės valstybėse.

E. Bajarūnas ir G. Adams kalbėjo apie Lietuvos pirmininkavimo 2011 m. svarbiausias kryptis, užsitęsusių konfliktų sprendimo kelius, galimus ESBO vadovų susitikimo Astanoje gruodžio 1–2 dienomis rezultatus.

Šiame numeryje:

- Ateitininkai (p. 2)
- Ganytojo žodis (p. 3)
- R. Kriauciūno skiltis (p. 3)
- Komentaras. Toronto Lietuvių namų ir Labdaros fondo istorija (p. 4, 12)
- Pokalbis su LR ambasadoriumi JAV Ž. Pavilioniu (p. 5, 13)
- Rugsėjo 11-oji (p. 7)
- LB Lemonto Soc. reikalų skyriaus popietė (p. 8)
- Vytauto vaidmens atlikėjas puoselėja senovinį muziejų (p. 10)
- Vienai kūrybos sričiai negali būti ištikima (p. 14)

Valiutų santykis

1 USD — 2.72 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Praėjus 9 metams nuo 2001 m. rugsėjo 11 d. JAV įvykusių teroristinių išpuolių, nusinešusių beveik 3,000 žmonių gyvybes, žaizdos nėra užgijusios. Ir ne tik jos. Florida mieste Gainesville veikianti bažnyčia „Dove World Outreach Center“, tiksliau – jos pastorius Terry Jones, pažadėjo šeštadienį, minint teroro išpuolių JAV devintąsias metines, viešai sudeginti Korano knygas. Pasak pastoriaus, šeštadienį 3 valandas truksianti ceremonija turi tapti žinia radikaliems islamistams, jog jie privalo laikytis JAV konstitucijos. „Korano deginimu bus siekiama atkreipti dėmesį, kad kažkas negerai. Ko gero, mums metas kitokių būdu pasipriešinti terorizmui“, – teigia jis. Prie prašymo, raginimo to nedaryti prisijungė net šalies prezidentas B. Obama, teigdamas, jog Korano deginimas – aukso gysla „al Qaeda“ propagandai. Kol kas pastorius savo ketinimo nežada atšaukti. Tad kaip paminėsime rugsėjo 11-ąją – taikiai ar su dūmais – lieka neaišku.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Už „Draugo“ prenumeratą mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdien, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

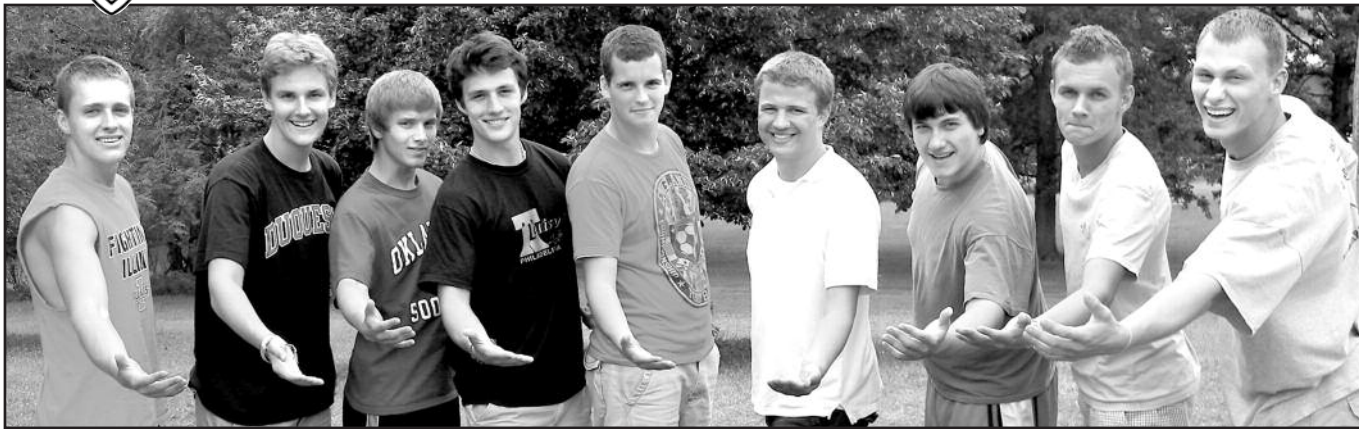
administracija@draugas.org

Iš Ateitininkų gyvenimo

2010 – Šimtieji ateitininkijos metai

Red. Vida Kuprytė c/o Draugas 4545 W 63 St. Chicago, IL 60629 el. paštas: draugas@ateitis.org

MAS stovyklos abiturientai pasiruošę stoti į universitetus. Iš k: Mykolas Daugirdas, Aleksas Kučas, Andrius Lietuvninkas, Paulius Razgaitis, Tadas Rimkus, Dainius Kazlauskas, Jonas Kuprys, Aldas Daugėla ir Paulius Mauricas.

„Atgal į ateitį“ Moksleivių ateitininkų stovykla

1950 dešimtmetis — Pirmadienis, liepos 19 diena, išaušo graži ir saulėta. Ramų stovyklautojų miegą nutraukė garsūs riksmas ir beldimas į duris. Visi buvome mieguisti ir nesupratome, kas darosi. Tokie malonūs vakar buvę vadovai garsiai šaukia ant mūsų ir išrikiuoja visus po 10 žmonių eilėse. Tada nuvaro į valgyklą, kur sužinome: esame 1950 m. Lietuvoje, tuo laiku, kai sovietai užėmė Lietuvą. Viskam vadovauja KGB viršininkas Edgaras, o dauguma vadovų, be-rods KGB agentai. Gavome pusryčiams po bliūdėlį su šaukštu, bet maisto beveik nebuvo. Atrodė kaip tikrais sovietų laikais — KGB agentai buvo visur, mus sekė, ieškojo lietuvių patriotų. Ant stulpų kabojo brolio Luko nuotraukos, jis buvo paieškomas sovietų valdžios. Kovai prieš blogio imperiją mes sukūrėme pagrindinę organizaciją — pasidalinome į tris komandas: geltoną, žalią, raudoną. Visos komandos dirbo išvien, kaip tikri partizanai. Mes turėjome atlikti labai svarbias užduotis: surasti dalį lietuviškos vėliavos, kunigą, stovyklos viršininkę, šifrą ir kodą. Buvo labai sunku, nes mus visur sekė KGB. Bet mes visi atlikome savo užduotis ir buvo labai įspūdinga, kai visos trys komandos, kaip viena geltona-žalia-raudona vėliava bėgo prieš KGB agentus. Mes visi supratome, kaip sunku atgauti nepriklausomybę ir laisvę. Norint ją išlaikyti reikia vienybės. Dar kartą pajutome, kad lietuviybė yra labai svarbi mums ir tos meilės Lietuvai niekas neužgesins.

1960 dešimtmetis — Šeštąjį dešimtmetį stovykloje mes paminėjome antradienį. Šios dienos tema buvo labai įdomi: „Ką pasiimčiau į mėnulį?“ Po sočios vakarienės visi stovyklautojai susirinko prie laužo. Pasidalinę į atskiras grupes paruošėme labai įdomius pasirodymus: Kaip mes skristume į mėnulį ir ką ten nusivežtume? Ką ten veiktume? Buvo nuostabu pamatyti, kokie mes esame išradingi ir sumanūs. Visa šios dienos tema buvo šeštasis dešimtmetis — tai hipiai ir kitos šio laikotarpio temos.

1970 dešimtmetis — Septintąjį dešimtmetį minėjome ketvirtadienį ir ta proga „Dainavoje“ buvo susikaupimo die-

na. Tai yra rimčiausias renginys moksleivių ateitininkų stovykloje. Mes kalbėjome apie Dievą ir apie tai, už ką mes esame dėkingi. Vakare susirinkome į liturgiją, po to klausėmės vadovų ir abiturientų pasakojimų. Paskui išsiskirstėme į būrelius ir atsakinėjome į klausimus apie tikėjimą. Klausimai buvo labai jautrūs ir rimti. Rašėme gerus žodžius vieni kitiems, kiekvienas iš mūsų turėjo parašyti kažką gero ir gražaus apie savo draugus. Pabaigoje visi susėdome salėje, ir kiekvienas iš mūsų turėjo pasakyti, už ką mes esame Dievui dėkingi. Šis vakaras buvo gilus ir dvasingas ir palietė visų mūsų širdis.

1980 dešimtmetis — Aštuntasis dešimtmetis mus pakvietė į Lietuvą. Išsiskirstėme į 15 grupių, kurios atstovavo penkiolikai didžiausių Lietuvos miestų. Surengėme puikiausios lietuvaits/lietuvaits konkursą. Kiekvienas miestas į šį konkursą atsiuntė po savo atstovą. Atrinkti kandidatai varžėsi kostiumų, talentų ir žinių apie Lietuvą konkursuose. Balsavome „už“ arba „prieš“ kiekvieną kandidatą. Po pirmo rato iš penkiolikos liko tik dešimt atstovų, o po antro — tik penki. Jie turėjo atsakyti į rimtus ir juokingus klausimus apie Lietuvą. Galų gale idealiausiu lietuvaits buvo išrinktas Klaipėdos atstovas Kovas Kulbis, o jam suteiktas „Pons Lietuva“ titulas.

1990 (stovyklautojų gimimo dešimtmetis) — Jau stovykla artėja į pabaigą ir šiandien paskutinis — devintas dešimtmetis. Po įprastinio stovyklos ritualo: pusryčių, tvarkymosi, rytinių būrelių, pietų, popietinių užsiėmimų, maudymosi bei vakarienės, susirinkome paminėti paskutinį praeito šimtmečio dešimtmetį. Stovyklautojai žaidė žaidimą „Taškų taškai“. Buvo surengta maždaug dešimt skirtingų stočių, kur vyko įvairūs užsiėminiai. Mes žaidėme atmintinus devinto dešimtmečio žaidimus: „Pac-Man“, sudarinėjome galvosūkius, mėtėme „Beanie babies“, turėjome greitai sudėlioti knygas abėcėlės tvarka, žaidėme krepšinį. Buvo daug įvairių ir neįprastų žaidimų, nes mes tą dešimtmetį buvome tik ką gimę. Mes visi labai stebėjome mūsų vadovų sumanumą ir išradingumą, ir visi kartu labai smagiai praleidome vakarą.

Sekantis rytas – šeštadienis, ir tai priešpaskutinė stovyklos diena. Po rytinių būrelių susirinkome salėje. Atėjo muzikos vadovė Rita Kliorienė ir užvedė dainą. Niekieno neraginame traukėme vieną dainą po kitos, mūsų balsai sklido virš Dainavos ąžuolų, virš Spygliaus ežero ir kilo į rytinį dangų. Atrodo, kad mūsų lietuviška daina su debesimis apskrieto pasaulį ir rasos lašais nukristų Lietuvoje... Ši diena — lyg atsiveikimo su stovykla diena, nes rytoj jau mes išsiskirstysime... Vakare vyko talentų vakaras, kuriame kiekvienas iš mūsų galėjo parodyti savo gabumus, o po to — visų laukiami šokiai. Šokome, trypėme iki trečios valandos rytą.

Ir štai — išaušo sekmadienio rytas ir mes susirinkome į stovyklos uždarymą. Atsiveikimo kalbą pasakė MAS CV pirmininkė Dainė Quinn, padėkodama visiems vadovams ir darbuotojams už puikiai suruoštą stovyklą ir programą. Po to sekė ilgi atsiveikimo, kiekvienas iš mūsų asmeniškai atsiveikino su visais vadovais ir dalyviais. Stovykla pasibaigė. Namų išsivežėme stovykloje išleistą laikraštėlį, tvirtę pasiryžimą žengti ateitininkijos keliu, sužinoję naujo ir gražaus apie savo senus draugus ir įgiję naujų.

Esame labai dėkingi vadovei Dainei Quinn už nuostabią ir įsimintiną stovyklos programą, nenuilstantiems vadovams – už pasiaukojimą ir kantrybę, šeiminkams ir visiems stovyklos darbuotojams – už nuostabią ir turiningą 2010 metų moksleivių ateitininkų stovyklą.

Ateitininkų šventės

Ateitininkijos 100 m. šventė

Toronto Prisikėlimo parapijoje

spalio 2 d. • 4 val. p.p.

šv. Mišios, paroda, prof. Kęstučio Skrupskelio paskaita, vakarienė, prisiminimų vakaras

Ateitininkijos

šimtmečio šventė

Čikagoje, lapkričio 26–28 d.

Iškilmingos Šv. Mišios Čikagos Švento Vardo katedroje • Kultūrinė ir akademinė programa **Marriott Magnificent Mile viešbutyje** 540 N. Michigan Ave. Chicago

Registruokitės pas Ritą Rušenienę tel. 630-355-4445, el. paštas: ritarusenas@yahoo.com

Daugiau žinių: www.ateitis.org

GANYTOJO ŽODIS

ŠILUVOS ATLAIDAI

Arkivysk. Sigitas Tamkevičius, SJ

Homilija pradedant Švč. M. Marijos Gimimo atlaidus Šiluvoje

Nuo XV a. Šiluvoje švenčiami Švč. M. Marijos Gimimo atlaidai. Šiluvos bažnyčios steigėjas ir statytojas Petras Gedgaudas pasirūpino, kad jai būtų suteiktas Švč. M. Marijos Gimimo titulas. Jau 550 metų į Šiluvą keliauja piligrimai iš Lietuvos ir aplinkinių šalių. Net XVI a. Šiluvoje įsigalėjus kalvinizmui žmonės nenustojo čia keliauti. Jie Švč. M. Marijos Gimimo šventovę pasiekdavo net iš Prūsijos.

Švč. Mergelės Marijos apsireiškimas.
Efoto.lt

Galima tik spėlioti, kodėl buvo pasirinktas Marijos Gimimo titulas. Iš anų laikų nėra išlikusių dokumentų ar Petro Gedgaudo prisiminimų, kodėl buvo pabrėžtas Marijos Gimimas. Manoma, kad rugsėjo 8 d. Vytautas Didysis turėjo būti vainikuotas Lietuvos karaliumi, o Petras Gedgaudas buvo jo šalininkas ir draugas. Kad ir kaip buvo anais senais laikais, Švč. M. Marijos Gimimo pabrėžimas yra labai reikšmingas. Švenčiant Marijos Gimimą pasakoma: mums labai svarbu, jog šioje žemėje gimė Nekaltai Pradėtoji, kurios gyvenime nuo gimimo iki Dangun paėmimo nebuvo nė mažiausios nuodėmės ir kurią Dievas pasirinko pasaulio Gelbėtojo Motina.

Per šiuos atlaidus, minėdami Nepriklausomybės dvidešimtmetį, per aštuonias dienas dėkosime Dievui už Lietuvos laisvę ir nuolat gvildinsime laisvės temą. Švč. M. Marija be mažiausios nuodėmės šešėlio yra visiškai laisva. Žmogus gali būti pavergtas išoriš-

kai, kaip tai buvo atsitikę mums sovietinės okupacijos metais, bet dvasiškai likti laisvas. Pražūtingiausias pavergimas yra tada, kai pavergiamas žmogaus dvasia. Tai atsitinka per neklusnumą Dievui. Kai darydamas nuodėmę žmogus Dievui pasako „ne“, tada yra daugiau ar mažiau pavergiamas šėtono – tamsos kunigaikščio, kuris kitados sukilo prieš Dievą ir pasakė: „Netarnausiu.“ Švč. M. Marija, nuo amžių išrinkta tapti Išganytojo Motina, neturėjo nė mažiausios nuodėmės ir todėl niekada nebuvo velnio pavergta.

Pabrėžiamas Marijos Gimimas ypač svarbus mūsų laikais, kai žmonėse yra sunykęs nuodėmės suvokimas. Dažnai į nuodėmę žvelgiama ne kaip į blogį, ne kaip į pančius, bet kaip į gėrį. Jaunimas, neturintis tikėjimo pagrindų, sunkiai suvokia tai, kas jį pavergia, ir dažnai nuodėmė, tarsi koks virusas, sunaikina tai, ką jaunas žmogus turi gražiausio. Ne kartą Kaune, Santakoje, esu matęs rūkančias, sidrą ar alų geriančias visai jaunas paaugles. Joms atrodo, kad yra šiuolaikiškos ir madingos – panašiai elgiantis matė ne vieną televizijos „žvaigždę“. Iš tikrųjų jos jau yra pavergtos – jau uždėti pančiai. Jau pradėta risti žemyn. Ką reikš Lietuvos laisvės minėjimas, jei nesuvoksime, kokias nematomas grandines ruošia kiekviena nuodėmė.

Švč. M. Marijos su Kūdikiu stebuklingojo paveikslu Šiluvoje ikonografinis tipas yra Kelio rodytoja. Marija rodo kelią į laisvę. Ji – laisvės Karalienė.

Kaip šiemet reikėtų švęsti Marijos Gimimo atlaidus? Svarbiausia turėtų būti atgaila. Atlikti išpažintį, apgailėti net mažąsias nuodėmes ir pasiryžti nepakęsti savo gyvenime net smulkių neįtikimybių. Pasiryžti visuomet Dievui sakyti tik „taip“.

Aplankyti Šiluvos atlaidus ir likti nuodėmės vergystėje būtų ne tik nesuipratimas, bet ir pati didžiausia žala pačiam sau. Atgailos mintis tegu nė vieno negąsdina, nes tikra atgaila visuomet yra labai šviesi. Ji veda aukštyn, veda į laisvę. Lietuvoje tikrąją laisvę gali kurti tik dvasiškai laisvi žmonės. Nuodėmės vergai lieka nusivylę net atgautąją laisvę ir nemoka ja pasinaudoti savo ir kitų gerovei. Kai kas net bėga iš Tėvynės tarsi iš skėstančio laivo. Lietuva nėra skėstantis laivas. Skėstantis laivas yra kiekvienas žmogus, sąmoningai leidžiantis savyje gyventi sunkiai nuodėmei. Tegū šie Šiluvos atlaidai padės ne vienam žmogui dvasiškai prisikelti ir tapti tikrai laisvam.

Šiluvos akmuo, ant kurio pasirodė Švč. Mergelė Marija.
Romualdo Kriaučiūno nuotr.

K. Pakštas – planingos kolonizacijos skatintojas

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

„Visagalio užsuktas likimas sūkuringuose amžių verpetuose pašaukė mus prie labai atrinkto ir privilegijuoto darbo: įkūnyti Lietuvos žodį galingomis, jaunomis asmenybėmis, kilniomis širdimis, šviesiais protais, nepermaldaujamu darbu ir nesulaikoma kūryba laimėti atbudusiai Aisčių giminei garbingą vietą laisvųjų tautų šeimynoje. Tad, jaunieji pasiryžėliai, ištieskime Lietuvos bures ir leiskimės neištirton laikų jūron, kur laukia mus įdomiausi dvasiniai patyrimai ir širdis žavinti kilni kūrybinė romantika.“ Tai baigiamieji prof. Kazio Pakšto žodžiai, pasakyti studentams ateitininkams 1932 m. vasario 20 d. („Ateitis“, 1932, nr. 5).

Prieš penkiasdešimt metų – 1960 m. rugsėjo 11 d. – Čikagoje mirė buvęs Ateitininkų federacijos vadas, Dausuvos kūrėjas prof. Kazys Pakštas. Dausuva – tai Atsarginė Lietuva – prof. Pakšto sugalvoto geopolitinio projekto pavadinimas. Pradžioje buvo galvojama apie tokios kolonijos steigimą Kanados Quebec provincijoje, vėliau dėmesys nukrypo į Sao Paulo valstiją Brazilijoje (1927 m.) bei Angola (1930 m.). Pagaliau buvo apsisota prie britų Honduro, tačiau ir čia dėl to krašto laisvėjimo pastangų ir noro išsivaduoti iš britų ir kitų atėjų kontrolės nieko neišėjo. Kaunodiena.lt prof. K. Pakštą apibūdino kaip nepripažintą pranašą, savotišką Don Kichotą, kurio odisėja tebesitęsia.

K. Pakštas gimė 1893 m. birželio 29 d. ūkininkų šeimoje Alinaukos vieniemyje, Užpalių valsčiuje. Jis buvo žinomas Lietuvos geografais, keliautojas, visuomenės veikėjas, profesionalios geografijos Lietuvoje pradininkas. 1908 m. baigęs Užpalių pradžios mokyklą, išvyko į Kauną ir dirbo Saliomono Banaičio spaustuvėje. 1912 m. Jekaterinos gimnazijoje Peterburge eksternu išlaikė šešių gimnazijos klasių egzaminus. 1912–1913 m. studijavo Kauno kunigų seminarijoje. Trumpai dirbo vaistininku Birštone.

1914 m. išvyko į JAV ir kitais metais įstojo į Valparaiso University Indiana valstijoje. Tų pačių metų rudenį įstojo į jėzuitų Loyola University, kur studijavo sociologiją ir politiką. Perėjęs į Fordham University New York mieste, 1918 m. baigė Sociologijos fakultetą. 1919 m. grįžo į Lietuvą ir dirbo kariniu ryšininku. Po to Freiburg universitete studijavo gamtos mokslus ir apgynė daktaro disertaciją „Lietuvos klimatas“. 1923 m. grįžęs į JAV, buvo „Darbininko“, o 1924–1925 m. „Draugo“ vyr. redaktorius. Bet be Lietuvos negalėjo gyventi. Lietuvos universiteto Teologijos-filosofijos fakulteto kviečiamas 1925 m. rudenį grįžo į Lietuvą ir 1925–1939 m. ten dėstė geografiją. 1931 m. perėjo į Gamtos-matematikos fakultetą ir tapo Geografijos katedros vedėju.

Profesorius studijų tikslais mėgo daug keliauti. Jis taip pat pasižymėjo kaip vienas aktyviausių įvairių organizacijų steigėjų. 1930–1940 m. buvo Ateitininkų federacijos vadas. 1934 m. suorganizavo Lietuvos geografų draugiją ir jai pirmininkavo. Priklausė ir vadovavo daugybei tarptautinių draugijų. 1938 m. buvo siūlomas kandidatu į Lietuvos prezidentus. Jis dalyvavo įvairiuose tarptautiniuose moksliniuose ir politiniuose kongresuose, daug rašė į lietuvišką spaudą.

Pakštas buvo ne tik teoretikas, jis kūrė ir įvairius praktinius modelius. „Kaip geografai K. Pakštas taip pat išitraukė į valstybės likimo aiškinimą per geografinę aplinką, – aiškinama Wikipedia.org. – Jis tvirtino, kad Lietuvoje artimiausioje ateityje bus didelis gyventojų perteklius. Šis perteklius ieškos lengviausių būdų savo gyvenimo lygiui pakelti, t. y. emigruoti. K. Pakštas pirmasis iš lietuvių pareiškė, jog emigracija yra neišvengiama. Jo nuomone, šio natūralaus proceso neįmanoma sustabdyti, tačiau galima reguliuoti emigracijos kryptis ir tempus.“ Kitais žodžiais, bet tą pačią Pakšto mintį išsakė Antanas Bendorius: „Nepajėgiant greitai laiku sukurti stambios pramonės, reikia gyventojų perteklių nukreipti iš pakrikusio emigracijos kelio į planingą kolonizaciją, kuri ne tik apsaugotų išeivius nuo tautinio sunykimo, neišvengiamo palaidoj emigracijoje, bet dar praplėstų mūsų tautos etninę erdvę“ („Lietuvių enciklopedija“, XXI tomas, Boston). Vėliau Pakštas apskaičiavo, kad 1939–1959 metais Lietuva dėl genocido neteko beveik 1.3 mln. žmonių. Jei būtų to išvengta, 1959 m. Lietuvoje būtų gyvenę apie 5.5 mln. žmonių.

Pakštas kėlė reikalą užjūriuose kurti atsarginę Lietuvą. Būdamas dinamiškos kultūrinės pažangos šauklis jis metė iššūkį – „Pasukime Lietuvos laikrodį šimtą metų pirmyn!“ Kaunodiena.lt rašo: „Visuose žemės kampeliuose profesorius nenuilsdamas garsino Lietuvos vardą ir rūpinosi jos ateitimi, stulbindamas ir glumindamas tautiečius savo pranašystėmis bei siūlymu perkelti Lietuvos sostinę į pajūrį arba turėti ‘atsarginę Lietuvą’ britų Hondure.“ Jau 1928 m. jis „Židinyje“ rašė, kad būtų neatsargu manyti, kad nepriklausomybę išlaikysime amžinai. Viena iš dviejų valstybių okupuos Lietuvą... Lietuvos žmonių ir turtų naikinimas bus vykdomas negirdėtu žiaurumu. Ši jo pranašystė išsipildė su kaupu!

Visai prieš savo mirtį prof. Pakštas tvirtino, kad lietuvių bei JAV yra daug didesnis pavojus negu Sibire, nes emigrantai, priešingai nei tremtiniai, pateko į praktiškojo materializmo šalį, kuri tobulai užmuša sielą. „Dabar įžengėme į bailių karalystę... Visi nusigando Stalino ir Chruščiovo. Niekas nebedrįsta... nė stipresnės idėjos išreikšti. Visi lyg apglušt“, – lygiai prieš 50 metų kalbėjo prof. Pakštas Ateitininkų kongrese Čikagoje, ragindamas būti drąsiems. Keturių dienų po šių ištartų žodžių jis mirė nuo širdies infarkto.

Romualdas Kriaučiūnas – klinikinis psichologas, 2005 m. gavęs JAV LB Kultūros tarybos Žurnalistikos premiją už ilgalaikį darbą žiniasklaidoje.

KOMENTARAS

Toronto Lietuvių namų ir Labdaros fondo istorija

VYTAS KULNYS

2010 m. birželio 19 d. „Draugo“ numeryje Leonas Radzevičius komentuoja mano straipsnį: „Vytautas Kulnys, rašydamas apie Labdaros fondo skolas Lietuvių namų korporacijai („Draugas“, 2010 m. gegužės 8 d.) nutylėjo kai kuriuos esminius faktus. Tas nutylėjimas sudaro labai klaidingą vaizdą tiems, kurie žinias gavo tik iš minėto straipsnio. Todėl jaučiu pareigą tas žinias papildyti.“ Toliau jis trumpai rašo apie Labdaros fondo (LF) steigimo istoriją. L. Radzevičius pasirašo kaip buvęs (deja, neparašo, kiek metų) LF pirmininkas, taigi šios pareigos suteikia jam svorio ir žinių. Norėdamas skaitytoją supažindinti su savo įdėtu darbu į Toronto Lietuvių namų (LN) ir LF gyvenimą, pateikiu keletą duomenų iš savo veiklos minėtose organizacijose.

mais duomenimis (gaila, neturiu galimybės jų patikrinti LN archyvuose), nes, kai buvo steigiamas LF, L. Radzevičius dar net nebuvo LN narys, todėl galima manyti, kad jo turima informacija nėra atkurta iš asmeninės patirties, o gauta iš kitų asmenų. Prieš plačiau rašant apie LF įsteigimą, būtina bent trumpai apibūdinti „Bingo“ žaidimų reikšmę LN veikloje.

Nėra abejonių, kad žymiausias asmuo LN gyvenime buvo Jurgis Strazdas. Tai didelės erudicijos idealistas, patriotas, visuomenininkas. Jo pastangomis LN buvo pradėti žaisti „Bingo“ žaidimai, įsteigtas LF. 1974 m. pradžioje LN remontas jau buvo beveik baigtas. Salės buvo sėkmingai nuomojamos šeštadieniais ir iš dalies sekmadieniais. Kitomis savaitės dienomis jos dažniausiai likdavo nenaudojamos, tuščios. Tuometinis LN

mas departamentas suteikė LF teisę už gaunamas aukas išduoti mokesčių nurašymo kvitus. LN salės išnuomojamos „Bingo“ žaidimams keturis vakarus į savaitę, vieną vakarą paliekant laisvą lietuvių organizacijų reikalams. J. Strazdas vėl imasi finansuoti naujus „Bingo“ žaidimus. LF tikslai (objects) čarteryje nurodomi taip: (angliškas tekstas): (a) Lithuanian cultural and community activities, including programmes for the development and preservation of National heritage; (b) Activities to benefit youth; (c) Activities to benefit senior citizens, including the construction of one or more homes for senior citizens, and (d) Advancement of Lithuanian Church religious activities.

Čia norėčiau priminti ir paaikškinti, kad „homes for senior citizens“, kaip rašoma LF čarteryje, lietuviškai galima versti kaip senelių namai; slaugos namai angliškai vadinami „nursing homes“. Be to, slaugos namai ir senelių namai yra net skirtingų ministerijų priežiūroje. Tuo laiku, 1977 m., kada buvo steigiamas LF, Pirmasis Toronto lietuvių pensininkų klubas LN turėjo jiems skirtas patalpas, kuriose klubo nariai kasdien rinkdavosi. Lietuvių namai pen-

pirmininkas, rašydamas apie slaugos namų įkūrimą, tendencingai sleistų klaidinančią informaciją. Manau, yra būtina „Draugo“ skaitytojams paaikškinti, kodėl lietuvių slaugos namai nebuvo pastatyti ant LN nuosavybėje esančio sklypo.

...

Lietuviškų slaugos namų sumanymas buvo pradėtas vykdyti 1986 m., kai LN valdyba pavedė Algiui Juzukoniui gauti Ontario provincijos valdžios paskyrimą 60-ies lovų pastatui išlaikyti. Kodėl tik 60? Jau tuo metu buvo žinoma, kad tiek tautiečių gyvena kanadiečių slaugos namuose. Valdybos paskirti slaugos namų komiteto atstovai lankė ir susipažino su keletu tuo metu veikusių slaugos namų, priklausiusių etninėms grupėms. Buvo prieita prie kelių išvadų. Pirma, tik slaugos namai, turintys 90 lovų, gali savarankiškai ekonomiškai išsilaikyti. Mažesniems slaugos namams, neturintiems 90 lovų, nuolat šalia valdžios gaunamos paramos dar reikia pridėti savų lėšų. Antra, sužinojome, kad daugelis etninių grupių, gausesnių nei Toronto ir apylinkių lietuviai, teiks prašymus gauti paskyrimą lovoms. Todėl galvojome, kad jei prašysime 90 lovų, tikriausiai negausime nieko. Geriau

Keičiantis išeivijos kartoms vyresnieji apleidžia lietuvišką veiklą. Iš dalies jų vietą užima išeivijoje brendusi jaunuomenė (...). Lėtai, bet užtikrintai ateities veiklos darbą perims naujoji lietuvių imigrantų karta. Ši kartų metamorfozė neišvengiamai pakeis lietuviybės išlaikymo gaires ir būdus. Aiškiai subrandintas ateities veiklos supratimas priklausys nuo mūsų išankstinio pasiruošimo naujiems siekiams įgyvendinti.

...

1947 m. atvykęs į Kanadą, 20 metų gyvenau Kanados vakaruose, Ramiojo vandenyno pakrantėje, Britų Kolumbijos provincijoje, Vancouver mieste. Ontario provincijoje gyvena daug daugiau lietuvių nei Britų Kolumbijoje, todėl 1969 m. su šeima persikėliau į Toronto miestą. Nedelsiant siekėme susipažinti su lietuviškų organizacijų veikla, į kurias galėtume įsilieti. Tuomet LN jau ruošėsi savo patalpas perkelti į vakarinį Torontą, kur netoliese įsikūrėme ir mes. Naujose LN patalpose vyko darbai, kilo nauji projektai. Labai patraukliai skambėjo LN įstatuose įrašyti tikslai, kad LN yra organizacija, kuri rūpinasi lietuviybės ir lietuviškų papročių išlaikymu, paskaitų, pasilinksminimų rengimu, skaityklos, bibliotekos lankymu. Tai veikla, kurios ilgėjomės gyvendami nuostabią gamtą apdovanotoje Britų Kolumbijoje. 1973 m. mano šeima – trys asmenys – tapo LN nariais.

LN teko eiti įvairias pareigas: valdybos pirmininko, vicepirmininko, posėdžių pirmininko, slaugos namų organizacinio komiteto nario, slaugos namų lėšų telkimo komiteto nario ir pirmininko, socialinių reikalų komiteto pirmininko ir kt. L. Radzevičius, gyvendamas Toronte, LN „atrado“ tik 1987 m., nors ir anksčiau buvo kviečiamas prisidėti. Tikiuosi, jis sutiks su mano iš atminties pateikia-

valdybos pirmininkas J. Strazdas iškėlė mintį darbo dienomis vakarais turėti „Bingo“ žaidimus. Dauguma valdybos narių tam nepritarė, manydami, jog tai rizikingas žingsnis, nes daugelyje vietų „Bingo“ žaidimai bankrutuodavo. J. Strazdas pasiūlė sumažinant riziką asmeniškai finansuoti žaidimus ir neimti skolos tol, kol bus gaunama pakankamai pelno. Valdyba su tuo sutiko. Pirmasis „Bingo“ žaidimų mėnuo atnešė 5,000 Kanados (toliau visur – Kanados) dol. nuostolį. Antrasis mėnuo ir tolimesnieji jau buvo pelningi.

Vėliau LN pradėjus artimiau bendradarbiauti su kitomis etninėmis grupėmis paaikškėjo, kad tokios organizacijos kaip LN, turinčios apie 1,000 narių, gali įsteigti pašalpinės organizacijas, turinčias teisę už gaunamas aukas išduoti mokesčių nurašymo kvitus. J. Strazdas LN valdyboje iškėlė pasiūlymą LN steigti panašią pašalpinę organizaciją. Tokiu atveju LN gautų dar vieną čarterį ir atsirastų dar viena galimybė praplėsti „Bingo“ veiklą. J. Strazdas, neturėdamas daugumos valdybos pritarimo, kreipėsi į pažįstamą advokatą, kurio įstaigos tarnautojai tapo naujai steigiamo LF registruotojais ir pirmaisiais direktoriais. Čarteris suteikiamas 1977 m. rugpjūčio 2 d. Naujai įregistruotos organizacijos nariais tapo visi tuometiniai LN nariai. Vėliau Kanados mokesčių sistemos atitinka-

sininkų klubo šalpai kasmet skirdavo po 2,000 dol. J. Strazdas su šiuo klubu palaikė glaudžius ryšius. Čia jau net prieš 1977 m. buvo aktyviai svarstoma, kad pensininkų klubui reikėtų įsigyti savus, valdžios remiamus namus. Tai tapo realybe – LN parėmė pastato su 105-iais pensininkams pritaikytais butais statybą – Vilniaus rūmus. Noriu patikinti L. Radzevičių, kad gaunant LF čarterį ir vėliau svarstant Vilniaus rūmų projektą, niekas net negalvojo apie lietuviškus slaugos namus. Ši mintis kilo daug vėliau, kai Lietuvių socialinių reikalų tarnyba LN pritariant pradėjo lankyti Toronto lietuvius, gyvenančius kanadiečių slaugos namuose. Pamatėme, kad ten yra slaugoma apie 60 lietuvių. Kita dalis negaluojančių likdavo savo namuose, nes jie nenorėjo keltis į kitų tautybių ar valdiškus slaugos namus.

Cituojau L. Radzevičių: „Kai LN valdyba priėmė sprendimą tuos slaugos namus statyti ant LN sklypo, virš požeminio traukinio, daugeliui žmonių tai buvo nepriimtina, ir projektas žlugo.“ L. Radzevičius sako, kad bandymas statyti slaugos namus ant LN turimo sklypo „žlugo“ ir buvo pakeistas todėl, kad „daugeliui žmonių tai buvo nepriimtina“. Deja, jis nepateikia priežasties, kodėl „daugeliui žmonių ši vieta buvo nepriimtina“. Ir man būtų nepriimtina, kad buvęs LF ir lietuviškų slaugos namų valdybos

gaukime 60 lovų, o gavę, prašysime dar 30. Vėliau taip ir buvo padaryta.

A. Juzukoniui prižiūrint buvo rašomi laišukai valdžios atstovams, siuntinėjamos iš anksto adresuotos kortelės su prašymu paremti lietuviškų slaugos namų projektą. Dalyvavome visų politinių organizacijų renginiuose, į kuriuos tik galėjome patekti. Politikams visomis galimomis progomis primindavome savo siekį – statyti lietuviškus slaugos namus. Kviesdavome politikus į LN kultūrinius renginius, sekmadienių popietes, rodydavome LN patalpas, sales, seklyčią, aiškindavome, kiek lietuviškų organizacijų turi savo buveines LN. Daugelis valdybos narių pareigingai kas sekmadienį dalyvau-davo popietėse, svečiams pranešdavo vėliausias slaugos namų žinias. Leidome LN žinias. Pradėjome rinkti aukas. LN atstovai važinėjo po kitas Ontario provincijos lietuviškas kolonijas, aiškindami apie slaugos namų projektą, jo eigą. Paruošėme planuojamo slaugos namų pastato išorinį ir vidaus išdėstymo planus. Pateikėme LN sklypo nuosavybės dokumentus. Advokatai ėjo į Ontario Municipl Board (OMB) su prašymu, kad šioje vietoje leistų statyti komercinės paskirties pastatą. Visa tai reikalavo išlaidų. Po ketverių metų įtemptų pastangų iš Ontario provincijos Sveikatos ministerijos gavome leidimą 60 lovų.

Nukelta į 12 psl.

Ambasadorius Ž. Pavilionis: „Lietuva yra mūsų visų kūrybos rezultatas“

RAMUNĖ LAPAS

Specialiai „Draugui“ iš Vilniaus

Rugpjūčio 10 d. buvęs Užsienio reikalų ministerijos (URM) sekretorius **Žygmantas Pavilionis** įteikė skiriamuosius raštus JAV prezidentui Barack Obama. Ž. Pavilionis – šeštasis Lietuvos ambasadorius JAV, šiame poste pakeitęs nuo 2007 m. įstaiagai vadovavusį Audrių Brūzgą. JAV vadovui jis prisistatė su visa šeima – žmona Lina bei keturiais sūnumis: 15 metų Augustu, 13 metų Dominyku, 5 metų Simonu ir dar 2 metų neturinčiu Vincentu. Iki šio paskyrimo Ž. Pavilionis dirbo ambasadoriumi ypatingiems pavedimams URM Transatlantinio bendradarbiavimo ir politikos departamente, koordinavo Lietuvos pirmininkavimą Demokratijų bendrijai. URM diplomatas dirba nuo 1993 m. 1999–2002 m. buvo paskirtas patarėju į Lietuvos nuolatinę misiją prie Europos Sąjungos, vėliau – dirbo ministru-patarėju, 2002–2004 m. ėjo URM Europos integracijos departamento direktoriaus, Lietuvos vyriausiojo derybininko su ES pava-duotojo pareigas.

Ž. Pavilionis – Vilniaus universiteto rektoriaus a. a. Rolando Pavilionio ir Seimo narės Aušrinės Marijos Pavilionienės sūnus.

Rugpjūčio pabaigoje ambasadorius trumpam buvo grįžęs į Vilnių, kur dalyvavo metiniame Lietuvos diplomatų suvažiavime, kuriame pranešimą apie Lietuvos užsienio politiką skaitė prezidentė Dalia Grybauskaitė. Paklaustas, ar jau pradėta ruoštiis galimam prezidentės apsilankymui JAV, ambasadorius atsakė, jog šiuo metu dėl konkrečių temų ar datų tartis dar anksti, bet, pasak jo, „tikrai bus nemažai progų susitikti prezidentams ir daugiašaliuose, ir kituose formatuose“. Diplomatas įsitikinęs, kad „aukščiausio lygio dialogas bus tęsiamas labai intensyviai“.

Čikagos lietuviai jau šį savaitgalį turi progą asmeniškai susitikti su Žygmantu Pavilioniu, kuris žada apsilankyti 57-ame Santaros-Šviesos suvažiavime Pasaulio lietuvių centre (Lemont, IL), o šis mūsų pokalbis tebūna pirmoji platesnė pažintis su naujuoju ambasadoriumi.

– Gerbiamas ambasadoriau, kokių lūkesčius per pirmąjį Jūsų susitikimą dėl Lietuvos išsakė JAV prezidentas Barack Obama?

– Iš karto po inauguracijos jis pagyrė Lietuvą už ilgalaikę partnerystę esminiais klausimais. Jau keletą šimtų metų esame toje pačioje barikadų pusėje – universalių žmoniškų vertybių pusėje. Mūsų išpaieigojimai tas vertybes ginti – ar tai būtų Afganistanas, ar kiti karšti taškai – tikrai įvertinami. Mūsų pirmininkavimas Demokratijų bendrijai, visa mūsų tęstinė veikla kuriant demokratiją tiek savo šalyje, tiek padedant ją plėtoti kitoms šalims. Mūsų pasirengimas pirmininkauti Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai – kitais metais mes pirmąkart vadovausims 56 šalims, tarp kurių yra ir Rusija. Tai nebus lengva. Kaip ir artėjantis pirmininkavimas Europos Sąjungai, kuris jau visai ne

LR ambasadoriui JAV ir Meksikai Ž. Pavilioniui JAV prezidentui Barack Obama prisistačius su visa šeima, Lietuvos spauda rašė: „Į Baltuosius rūmus žengė net šeši Pavilioniai“.

LR ambasados Washington DC nuotr.

už kalnų – 2013 metais, ir be abejonės partnerystė su Amerika – bus labai svarbi. Europos Sąjunga turi labai plačius globalius interesus, kuriuos įgyvendinti reikės susitelkus su JAV. Lietuva svarbi ne tik kaip istorinė ar – įstojusi į Europos Sąjungą ir NATO – kaip regioninė, bet ir kaip globalinė partnerė. Būtent čia slypi esmė – ne tik mūsų dvišaliai santykiai, bet ir kaip mes galime padėti šiai administracijai nešti milžinišką krūvį – didžiausią krūvį, kokį gali turėti valstybė. Ar tai būtų iššūkiai demokratijai, tarptautinio ar vietinio saugumo, ar ekonominiai – jie tiek pat svarbūs mums, kaip ir jiems. Mums reikia suvokti, kad Amerikai mes būsim reikšmingi ne kaip lietuviai savaime, bet kaip žmonės, kurie sugeba padėti spręsti problemas.

– Ar padarė JAV vadovui įspūdį, kad prisistatėte visa šeima – su keturiomis atžalomis?

– Manau, kad taip. Kiek suprantu, tai yra sena, gili Amerikos tradicija. Gražu, kad šeimyninės vertybės taip šioje šalyje iškeliomos. Lietuvoje susitikę su kultūros ministru Arūnu Gelūnu kalbėjome apie tai, kad Amerikos partnerystė buvo svarbi mums atkuriant valstybę, įtvirtinant esmines valstybės gyvavimo funkcijas, tačiau nereikia pamiršti paprasto žmogaus ir dvasinių, moralinių, kultūrinio vertybių. Esu įsitikinęs, kad mes nepažįstame Amerikos tokios, kokia ji yra. Galbūt žinome tą paviršutinišką kultūrą, kuri mus pasiekia. Tačiau juk tiek JAV universitetai, tiek inovacijos, tiek visas nevyriausybinis organizacijų sluoksnis, ekspertinis lygmuo yra vieni iš aukščiausių, gal net aukščiausių pasaulyje. Pažinti Ameriką tokią, kokia ji yra iš tikrųjų, mums labai padėtų kultūriniai ryšiai, ryšiai tarp įvairių akademinio, visuomeninio sluoksnio. Galų gale, mes šioje šalyje turim paprastą paveldą – šimtmečiais besitęsiančią lietuvių veiklą. Esu įsitikinęs, kad mes dar nesuvokiame nei

tikrų jo apimčių, nei kaip galėtume juo pasinaudoti kurdami Lietuvos ateitį. Galimybės milžiniškos, bet nėra išnaudojamas. Todėl dirbdamas ambasadoje galvosiu, ieškosiu kelių, kaip tą energiją nukreipti tolesnei Lietuvos statybai.

– Iš Jūsų žodžių ryškėja ambasados, kaip dvigubo tilto, įvaizdis. Geriausia JAV patirtis juo turėtų pasiekti Lietuvą, Lietuva savo ruožtu turėtų toliau stiprinti Amerikos autoritetą. Ambasadorius, be abejo, yra įgaliotas vykdyti valstybės politiką, bet jis taip pat ir pilietis su savo įsitikinimais, mintimis, pasiūlymais. Kas Jums svarbiau asmeniškai yra labai svarbu?

– Kiekvienas iš mūsų ir turi, ir gali prisidėti iprie Lietuvos kūrimo. Lietuva yra mūsų visų kūrybos rezultatas. Kaip ir minėjau, darysiu viską, kad tos milžiniškos galimybės, kurios yra Amerikoje tarp mūsų išsivijos, palengvintų dabartinius Lietuvos rūpesčius. Kiekvienas žmogus turi labai daug kūrybinių galių. Manęs dažnai klausia: „Ką mes, išeiviai, turėtume daryti – jau įstojote į NATO, į Europos Sąjungą?“ Bet tai tik laisvo kelio pradžia. Turime išmokti ta laisve naudotis. Amerikoje pavyzdžių labai daug – tai pirmoji šalis pasaulyje, sukūrusi visuomenę laisvės pagrindu, pirmoji moderni demokratija. Padaryta daug klaidų, kurias mes, matyt, dar tik padarysime. O gal galime pasimokyti ir išvengti jų? Lietuvos modernizavimas, jos stiprėjimas, konkurencingumas, mūsų tapatybės išsaugojimas – yra ką puoselėti kiekvieną dieną. Aš labai tikiuosi, kad lietuviai Amerikoje gali savo kruopelę Lietuvai sugrąžinti, tik mes turime surasti būdus, kaip tai padaryti. Turime išsiklausyti į dabartinės Lietuvos rūpesčius ir kiek įmanoma jai padėti.

– Tai Jūsų pirmasis paskyrimas ambasadoriumi – kokie iš-

šūkiai laukia šiame poste?

– Manau, kad diplomatui tai viena įdomiausių vietų, nes JAV vaidmuo pasauliui ypač svarbus – bent jau Vakarų pasauliui, kurio dalis mes esame. Dirbti JAV sostinėje, kuri sprendžia tiek daug strateginių problemų, yra didelis uždavinys, didelė atsakomybė, bet kartu ir didžiulės galimybės. Žmonės Vašingtone labai įtakingi, nuo jų sprendimų priklauso daug pasaulinių procesų, įskaitant ir regioninius procesus. Man tai nėra visiškai nauja, nes didesnę savo diplomatinės karjeros dalį dirbau su Europos Sąjunga, o šios sudėtingos struktūros rėmuose pagrindinis partneris yra Amerika. Turiu daug draugų įvairiose institucijose, nevyriausybinesse organizacijose Vašingtone. Tai labai įdomus ir labai atsakingas darbas, bet jo didžiausias grožis – kad Amerikoje unikaliai daug Lietuvos. Čia lietuvius žino nuo seno, žino iš gerosios pusės, tik, kaip minėjau, mūsų diplomatinė tarnyba nepilnai sugebėjo išnaudoti šias galimybes. O ir amerikiečiai nelabai suvokė jau šimtmečiais besitęsiantį lietuvių indėlį į jų pačių tautos kūrimą (turiu omeny ir istorinę tautą – lenkų arba lietuvių aristokratus, kalbančius lenkiškai, litvakus, kupinus gerų jausmų Lietuvai ir galinčius labai daug prisidėti prie dabartinės Lietuvos gerovės).

– Ar kartu su Jūsų atėjimu atsinaujins ir ambasados Vašingtone kolektyvas?

– Kartu su manimi atvyksta nemažai naujų darbuotojų. Kadangi tie žmonės turi didelę patirtį, ilgainiui dirba, užims aukštus postus, galima sakyti, kad ambasados kolektyvas atsinaujins beveik per pusę. Manau, kad ambasada turi ir gali stiprėti ir plėsti savo pajėgumą. Bandysiu įtikinti kitų ministerijų atstovus atsiųsti savo profesionalus. Tai išgyvenau Briuselyje – darbą ten pradėjo diplomatai, bet po to daug ministerijų atsiuntė savo atstovus, žmones, puikiai išmanančius savo sritį. **Nukelta į 13 psl.**

„Starbucks“ žada ateiti į Lietuvą

Vilnius, rugsėjo 9 d. (DELFI.lt) – Didžiausias pasaulyje kavos gėrimų tinklas „Starbucks“ atlieka rinkos tyrimus ir artimiausiu metu žada priimti sprendimą dėl žengimo į Baltijos rinką. Jei daugiau nei 13,000 kavinių turintis „Starbucks“ tinklas apsispręstų kovoti dėl Baltijos rinkos, plėtra į šį regioną prasidėtų būtent Lietuvoje.

A. Didžgalvio (DELFI.lt) nuotr.

Pasak nekilnojamo turto agentūros Remax Capital, „Starbucks“ žvilgsnis į Lietuvą neatsitiktinis. „Lietuva yra geriausias strateginis pasirinkimas, žengiant į Baltijos kavos gėrimų rinką. Kelios kavinės Lietu-

voje būtų puiki galimybė išbandyti Baltijos rinką“, – sakė „Remax Lietuva“ biržos prekiautojas Romualdas Snieška. Pasak R. Snieškos, Lietuvoje ir Latvijoje būtų atidarytos 4–7 kavinės.

„Starbucks“ ketinimus žengti į Lietuvą ir Latviją patvirtino ir didžiausio šiuo metu Vilniaus centre nuomojamo pastato, kuriame anksčiau buvo įsikūręs „Grand Casino World“, bendrasavininkė Sigita Ragaišytė: „Kalbos, kad mumis domisi ‘Starbucks’ – ne naujiena. Nors detalių atskleisti negaliu, bet, kaip suprantu, dalį mūsų patalpų užimtų viena ‘Starbucks’ kavinių.“ Tačiau S. Ragaišytė spėti, kada „Starbucks“ pradės plėtrą, nesirýžo: „Tiek su ‘Starbucks’, tiek su kitais galimais nuomininkais deriname nuomones ir vis dar ieškome geriausio nuomininkų derinio.“

„Starbucks Corporation“ veikia 40–yje šalių, turi daugiau kaip 13,000 kavinių. Be kavos, „Starbucks“ yra ir įvairių ledų prekės ženklas. Su „Hear Music“ prekiniu ženklu bendrovė nuo 1999 m. užsiima ir muzikos leidyba bei prekyba, o „Starbucks Entertainment“ nuo 2006 m. – kino ir knygų verslu.

Valdovų rūmai tapo tarptautinės Pilių ir muziejų sąjungos nariu

Vilnius, rugsėjo 9 d. (ELTA) – Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai nuo šiol yra ir tarptautinės Pilių ir muziejų aplink Baltijos jūrą sąjungos narys. Devynių šalių rezidencinio pobūdžio muziejus vienijančioje sąjungoje tai jau trečia Lietuvos muziejinė institucija.

„Džiaugiamės, kad Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai nusprendė tapti mūsų asociacijos nariu“, – oficialiame laiške rašo Pilių ir muziejų sąjungos aplink Baltijos jūrą prezidentė Anne Parikka.

Narystė Pilių ir muziejų aplink Baltijos jūrą sąjungoje Valdovų rūmų muziejui padės plėtoti kultūrinį bendradarbiavimą ir ryšius su rezidencinio pobūdžio bei kitomis muziejinėmis institucijomis Baltijos jūros regione.

„Nemaža dalis Pilių ir muziejų asociacijos aplink Baltijos jūrą narių yra mums gerai žinomos institucijos,

su kuriomis iki šiol siejo pakankamai glaudus, tačiau sutartimis nesusaisytas bendradarbiavimas. Tikimės, kad Valdovų rūmų muziejui tapus Pilių ir muziejų aplink Baltijos jūrą sąjungos nariu, mūsų partnerystė įgis dar kokybiškesnių ir brandesnių formų“, – sakė Valdovų rūmų direktorius Vydas Dolinskas.

1991 m. liepos mėnesį Malborko pilies muziejaus Lenkijoje siūlymu įkurtos Pilių ir muziejų aplink Baltijos jūrą sąjungos tikslas – plėtoti kultūrinį bendradarbiavimą tarp muziejinių institucijų Baltijos jūros regione, vykdyti istorinės medžiagos ir kitų tyrimų programas, specialistų mainus, organizuoti tarptautinius įvairaus pobūdžio renginius bei rengti leidinius, siekiant populiarinti istoriją ir kultūrą, plėsti regiono turizmą. Sąjunga šiuo metu vienija per 30 rezidencinio pobūdžio muziejinių institucijų. Praėjusiais metais Valdovų rūmų muziejus tapo Tarptautinės muziejų tarybos (ICOM) nariu.

Šiauliai ruošis Europos krepšinio čempionatui

Šiauliai, rugsėjo 9 d. (ELTA) – Šiauliai tapo pirmuoju šalies miestu, pasirašiusiu sutartį su Lietuvos krepšinio federacija (LKF) dėl 2011 metų Europos vyrų krepšinio čempionato organizavimo. „Dabar Šiaulių miestas yra nebe kandidatas surengti Europos čempionato grupės varžybas, bet varžybų organizatorius. Džiaugiuosi, kad Šiauliai pirmieji tai padarė ir tapo pavyzdžiu kitiems miestams, kuriuose vyks čempionatas, – sakė 2011 m. Europos pirmenybių or-

ganizacinio komiteto direktorius Mindaugas Špokas. Sutartimi Šiaulių miestas ir arena išpareigojo surengti varžybas, paruošti areną pagal visus Tarptautinės krepšinio federacijos (FIBA) reikalavimus, pasirūpinti varžybų dalyviais, teisėjais, žurnalistais ir svečiais. Jau baigiami čempionato dalyvių apgyvendinimui reikalingų patalpų atnaujinimas ir statybų darbai ir niekas nesukliudys laiku pasiruošti Europos pirmenybėms.

Paskelbtas pasaulio universitetų vertinimas

Vilnius, rugsėjo 9 d. (BNS) – Vilniaus universitetas (VU) agentūros QS pateikiamame pasaulio universitetų vertinime šiemet pateko tarp universitetų, kurie dalijasi 501–550 vietas. 2009 m. pagal šį vertinimą VU buvo tarp universitetų, besidalijusių 501–600 vietas.

Pasak VU, pagal naujai paskelbtą tarptautinės vertinimo agentūros QS

tyrimą 600 geriausiųjų sąrašė nėra nė vienos kitos Lietuvos aukštosios mokyklos. Aukščiausią vertinimą pasaulyje šiemet turi Jungtinėje Karalystėje esantis University of Cambridge, antras liko Harvard University (JAV), trečias – Yale University (JAV).

Agentūra QS universitetus vertina jau keletą metų.

V. Uspaskichas rengiasi savivaldos rinkimams

Vilnius, rugsėjo 9 d. (ELTA) – Teisinės neliečiamybės netekęs Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskichas neatsisako jau anksčiau duoto pažado dalyvauti kitąmet vykšiančiuose savivaldybių tarybų rinkimuose Vilniuje arba Kaune. Pergalės atveju V. Uspaskichas atsisakytų europarlamentaro mandato.

Pagal Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymą rinkimų laikotarpiu V. Uspaskichas vėl įgytų teisinę neliečiamybę. V. Uspaskichas yra vienas iš kaltinamųjų baudžiamojoje byloje dėl apgaulingos Darbo partijos buhalterijos. Prokurorai įtaria, kad Darbo partija neapskaitė 25 mln. litų paja-

mų ir išlaidų, į valstybės biudžetą nesumokėjo 3,8 mln. litų, o neteisėtai gavusi lėšas valstybei padarė 6 mln. litų žalą. Prokurorų teigimu, V. Uspaskichas gaudavo neoficialią lėšų ataskaitą ir yra kaltas dėl dvigubos buhalterinės apskaitos vedimo.

Generalinė prokuratūra pernai liepą kreipėsi į Europos Parlamento vadovą, prašydama panaikinti V. Uspaskicho teisinę neliečiamybę, kad Lietuvoje būtų galima toliau nagrinėti baudžiamąją bylą. Europarlamentarui gresia laisvės atėmimas iki 4 metų. V. Uspaskichas savo kaltės nepripažįsta, o partijos bylą vadina politizuota.

„European Voice“ rašo apie A. Kubilių

Vilnius, rugsėjo 9 d. (BNS) – Lietuvos premjeras Andrius Kubilius mąsto strategiškai ir yra taktiškai nuovokus, bet jam labai trūksta charizmos, teigia apie Europos Sąjungą rašantis leidinys „European Voice“.

„Didžiausia problema yra charizma – Kubilius jos neturi“, – teigiama apžvalginiame straipsnyje „The Economist Group“ priklausančiame leidinyje. Straipsnyje nagrinėjama, kodėl Lietuvos premjero vertinimai yra vieni iš žemiausių tarp visų Europos šalių vadovų.

„Nepaisant to, kad Lietuva išvengė bankroto, o ekonomika atsigaua – lietuviai tiesiog nemėgsta sa-

vo ministro pirmininko“, – teigia „European Voice“.

Straipsnyje vardijamos teigiamos Lietuvos Vyriausybės vadovo savybės – strateginis mąstymas, taktinis nuovokumas ir pasiryžimas imtis nepopuliarių darbų, kurie būtini, norint išjudinti ambicingus projektus. Anot rašinio autoriaus Gary Peach, bendraudamas akis į akį ar nedidelėje grupėje A. Kubilius yra puikus pašnekovas, bet kalbant minioms jo bendravimas pasikeičia.

Pats premjeras sakė nesąs nutėbęs dėl visuomenės nuomonės. „Pamatysime – tikiuosi, galėsime ją pakeisti“, – sakė A. Kubilius.

Baltųjų rūmų kanceliarijoje vyks pakeitimai

Vilnius, rugsėjo 9 d. (BNS) – Kai kurie įtakingi Baltųjų rūmų kanceliarijos darbuotojai ketina netrukus atsistatydinti, rašo laikraštis „The Washington Post“. Manoma, kad kanceliarijos vadovas Rahm Emanuel šį rudenį paliks savo pareigos, kad galėtų iškelti savo kandidatūrą į Čikagos mero pareigas. Pats jis pareiškė, kad seniai svajoja tapti šio miesto meru.

Tuo pakeitimais neapsiribos. Pagrindinis Barack Obama patarėjas politikos klausimais David Axelrod tikriausiai paskelbs sprendimą sugrįžti iš Washington pas savo šeimą Čikagoje. Pokyčių, kaip tikimasi, bus ir dėl Baltųjų rūmų oficialiojo atstovo Robert Gibbs. Dienraščio „The Washington Post“ duomenimis, jam susiklostė sudėtingi santykiai su žur-

nalistais. Todėl jis nori būti atleistas nuo darbo su spauda ir būti paskirtas B. Obama patarėju.

Be to, didelių permainų jau vyks ta JAV prezidento „ekonomikos komandoje“. Anksčiau rugsėjį iš patarėjos ekonomikos klausimais pareigų pasitraukė Christina Romer.

Laikraštis praneša, kad viena tokio pertvarkymo priežasčių – nuovargis. Kai kurie B. Obama darbuotojai „davė žinoti, kad išsisėmė jų jėgos, ir todėl jie norėtų imtis kito darbo“. Daugelis iš šių žmonių dirbo su B. Obama dar per rinkimų kampaniją. Po pergalės prezidento rinkimuose jiems teko spręsti daugybę svarbių klausimų, susijusių, be kita ko, su kovos veiksmais Afganistane ir Irake, finansų krize ir vidaus pertvarkomis.

JAV kariai misijai Afganistano Goro provincijoje ruošis Lietuvoje

Vilnius, rugsėjo 9 d. (BNS) – 12 Jungtinių Valstijų Pennsylvania nacionalinės gvardijos karių misijai Afganistane ruošis Lietuvoje. Bendrą pasiruošimą Lietuvos pareigūnai aptarė su šalyje viešėjusiais JAV pajėgų Europoje vadovietės atstovais. Svečiai lankėsi Lietuvos kariuomenės Pabradės dalinyje, apžiūrėjo Lietuvos kariuomenės Generolo Adolfo Ramanausko kovinio rengimo centrą Nemenčinėje, kuriuose ir vyks pasirėngimas misijai.

Planuojama, kad 12 JAV Pennsylvania nacionalinės gvardijos karių į Lietuvą atvyks spalio viduryje, kur tris savaites kartu su aštuoniais lietuviais bendrai ruošis misijai Afganistane. Lietuvos ir JAV kariai sudarys naują – Policijos operacinę mokymo ir sąveikos grupę (angl. Police Operational Mentor and Liaison Team – POMLT), kuri Goro provinci-

joje ruoš vietos policiją.

„Daliniai ir mokymo bazė, kuriuose vyks bendras JAV ir Lietuvos karių pasirėngimas misijai, yra gerai pritaikyti kariams mokyt. Lietuvos kariuomenė atsakingai ruošiasi POMLT ruošimui, todėl mes tikime, kad jis bus sėkmingas ir toliau stiprins JAV ir Lietuvos bendradarbiavimą“, – sakė JAV pajėgų Europoje vadovietės majoras Eric Boyar.

POMLT savo veiklą Goro provincijoje pradės lapkričio mėnesį. Lietuvos ir JAV policijos operacinės mokymo ir sąveikos grupėi vadovaus Lietuvos karininkas. Lietuva didina paramą Afganistano saugumo pajėgoms savo atsakomybės rajone Goro provincijoje, kur pajėgų daugumą sudaro vietos policija. Dėl to ir steigama policijos operacinės mokymo ir sąveikos grupė, apmokysianti Goro policinikus.

Rugsėjo 11-oji: tarp mistikos ir tikrovės

Česlovas Iškauskas
Geopolitika.lt

Tragiškų įvykių kodas „Rugsėjo 11-oji“ (amerikiečiai jį dar trumpina: 9/11) žinomas visam pasauliui. 2001 m. rugsėjo 11-osios rytą, 8:46 val., New York mieste buvo susprogdintas Pasaulio prekybos centro (PPC) šiaurinis pastatas, o po 20 min. – ir pietinis. Po pusvalandžio dar vienas „Boeing 757“ smigo į Pentagon rūmus Washington, DC priemiestyje, o dar po 26 min. Pennsylvania valstijoje į žemę krito ketvirtas keleivinis lėktuvas. Per dar negirdėtus teroro išpuolius žuvo 2,752 žmonės – didžioji dalis prie „Brolių dvynių“ New York mieste.

Devynierius metus vis dar aiškinamasi, kas dėl to kaltas, ar negalima buvo tragedijai užbėgti už akių, skelbiama įvairiausių versijų, kurios dar labiau įaudrina visuomenę. Kai kurie autoriai pradėjo įrodinėti, esą pati JAV valdžia buvo suinteresuota šiais teroro išpuoliais, nes taip jai buvo atarištos rankos pulti Afganistaną, Iraką ir Iraną, kad netgi tuometinis Amerikos prezidentas George W. Bush dėl savo ryšių su įtakingais naftos šeichais, o kartu – su „al Qaeda“, galėjo inspiruoti šią tragediją. Apie tai buvo sukurtas ir dokumentinis filmas „Tikroji Rugsėjo 11-osios tragedija“ („Loose Change 9/11“).

Žuvusiųjų – nebeprikelsi, Amerikos ir viso pasaulio žmonėms tragedija ilgam išliks kaip viena didžiausių netekčių XX šimtmetyje. Tačiau apie JAV valdžios kaltę pasaulio žiniasklaida visai neseniai prakalbo kita prasme. Štai Londono „The Guardian“ pernai lapkritį rašė, kad vis daugiau New York gelbėjimo tarnybų darbuotojų, kurie tą dieną dirbo sugriautuose pastatuose (iš viso tokių suskaičiuojama apie 70,000), nustatoma apsinuodijimai pavojingomis cheminėmis medžiagomis ir vėžiniai

susirgimai. Vien per tris praėjusio rudens mėnesius nuo vėžio mirė 5 ugniagesiai ir policininkai. Laikraštis rašo, kad 1,8 mln. tonų nuolaužų krūvoje New York mieste buvo daug nuodingųjų medžiagų, pavyzdžiui, 90,000 litrų aviacinių degalų, pasipylusių iš dviejų sprogusių lėktuvų, apie 1,000 tonų asbesto, kuris anais laikais buvo naudojamas PPC bokštų statyboje, švino miltelių iš tūkstančių kompiuterių, gyvsidabrio, kitų kancerogeninių produktų, išsiskyrusių degant plastikui, kitoms cheminėms medžiagoms.

Visai neseniai kitas Londono laikraštis „The Daily Mail“ pridūrė, kad žuvusių ir mirstančiųjų skaičius sparčiai artėja prie 3,000. Paskelbtame specialistų pranešime tvirtinama, jog pavojus tebegresia dešimties tūkstančių žmonių, dalyvavusių gelbėjimo darbuose, sveikatai ir gyvybei. Mat dulkėse, kurios ilgai tvyrojo sugriuvus pastatams, buvo pavojingų cheminių toksinų, jais kvėpavo netgi į savo įstaigas grįžę darbuotojai, – asbesto, švino, dioksino, polivinilchlorido, net gyvsidabrio iš 500,000 sudaužytų liuminescencinių šviestuvų. Gydytojai tvirtina, kad daug gelbėtojų dabar serga vėžiu, o 70 proc. jų vargina kvėpavimo takų ligos.

Tragedijos valandomis ir dar ilgai po jų žmonės dirbo be apsauginių drabužių, o praėjus savaitei darbuotojams buvo leista grįžti į savo įstaigas ir rinktis asmeninius daiktus. New York sveikatos apsaugos departamentas jau užregistravo 817 mirties atvejų tarp tų žmonių, kurie tvarkė teroro išpuolių pasekmes. Dar 20,000 yra gydytojų įskaitoje. Taigi, Rugsėjo 11-ąją „The Daily Mail“ lygina su 1986 m. Rytų Europą ištikusia Černobylio tragedija.

Net jeigu JAV valdžios ir nekaltsime aplaidumu ir nepasiruošimu tokiems ypatingiems atvejams, pasenusi „Brolių dvynių“ apdaila ir įranga (du 110 aukštų dangoraižiai buvo statomi 1966–1973 m.) niekada nebuvo iš pagrindų atnaujinama ir nerūpėjo nei PPC, nei New York miesto vadovams. Net ir šiandien daugelis nukentėju-siųjų nėra gavę žalos atlyginimo, o teismai atmeta jų ar jų artimųjų ieškinius. JAV Kongresas šių metų liepą ir vėl nepritarė Barack Obama administracijos pateiktam Įstatymui dėl žalos atlyginimo teroro išpuolio aukoms ir nukentėjusiesiems. Štai tokia padėtis, kaip rašo „The Daily Mail“, ir verčia abejoti Amerikos demokratine sistema ir humanistiniu visuomenės nusiteikimu.

Prieš metus Petras Ivanauskas mokslo įdomybių svetainėje „Tikrasis pasaulis“ (<http://tikrasispasaulis.eu/rugsejo-11-oji-kam-reikejo-sprogdinti-amerika>) nagrinėjo, kodėl teroristai šiuos išpuolius surengė prieš klestinčią, bet dvasiniu požiūriu silpną Amerikos sistemą.

Visais laikais teroristų taikiniu būdavo priešiškos valstybės vadovai. Teroristai žudė carus, ministrus, karo vadus ir tik jų nepasiekdami pasitenkindavo eiliniaisiais piliečiais. Bet tie, kurie organizavo Rugsėjo 11-osios išpuolius, turėjo galimybę tuos pačius lėktuvus nukreipti ne į PPC bokštus, o į Baltuosius rūmus ar JAV Kongre-

są. Tai būtų buvę logiška, nes būtų buvę sunaikinti žmonės, priimančys sprendimus. Be to, visiems žinoma, kad amerikiečiams Baltieji rūmai ar Kongresas yra šalies simbolis. Tad jų sugriovimas būtų turėjęs daug didesnį atgarsį nei smūgis į dangoraižius. Tai kodėl kamikadzės pasirinko ne šiuos pastatus?

Tikriausiai dėl to, mano autorius, kad teroristinių išpuolių organizatorių tikslas buvo išgąsdinti ne vyriausybę, o eilinius JAV gyventojus, kurie paskui galėjo pareikalauti iš vyriausybės, kad ji imtų persekioti teroristus visame pasaulyje. Taip ir atsitiko: Rugsėjo 11-oji atrišo rankas JAV vyriausybei, ir ji be didelių įtikinėjimų galėjo įvesti JAV armiją į Iraką, Afganistaną, kad atkeršytų už savo piliečius ir žudytų teroristus.

Be to, teigiama internetinėje svetainėje, įbauginti amerikiečiai patys atsisakė daugelio demokratijos iškovojimų. Pasiteisinant kova su terorizmu, oro uostuose imta kratyti visus keleivius, pristatyta visus stebinčių vaizdo kamerų ir panašiai. Taigi, kas išėjo: teroristai susprogdina kelis lėktuvus, pražudo tūkstančius žmonių ir nieko nelaimi? Ogi laimi tie, kuriems naudinga apriboti piliečių teises ir pradėti karą Artimuosiuose Rytuose bei Azijoje. Po to net Rusija

neprieštaravo, kad JAV įvestų kariuomenę į Afganistaną, o paskui kaip antiteroristinių veiksmų partnerė sutiko padėti šioje operacijoje.

Dar didesnę naudą iš teroristinių išpuolių gavo JAV karinė pramonė. Taigi, ko gero, galima sutikti su versija, kad Rugsėjo 11-osios įvykiai yra savų darbas. Minėtame dokumentiniame filme „Tikroji Rugsėjo 11-osios istorija“ įrodyta, kad JAV savų naikinimas nėra jokia naujovė. Parodyti dabar jau išlaptinti dokumentai, kad Amerika, planuodama karą su Kuba, buvo numčiusi šaudyti savus žmones, numšti kelis savo keleivinius lėktuvus, o kaltę suversti Kubos komunistams. Šio Pentagon plano nepatvirtino tuometinis prezidentas John Kennedy, ir jis pats netrukus buvo nušautas.

P. Ivanausko teigimu, ši kraupi sąmokslų teorija negali būti pamiršta. Bet mes labiau tikėkime tuo, ką daro JAV valdžia. Ar ji daro viską? Toli gražu ne, tvirtina apžvalgininkai ir kaip argumentą pateikia daug faktų apie nukentėjusių nuo Rugsėjo 11-osios išpuolių gyvenimą.

Česlovas Iškauskas – žurnalistas, ilgametis Lietuvos radijo ir televizijos darbuotojas. Internetu veda savo tinklaraštį (www.iskauskas.lt).

Keletas įdomių faktų, kuriuos pastebėjo meno, politikos įdomybių internetinis žurnalas „Noolmusic“ (<http://noolmusic.com/>):

Teroristų išpuoliai pražudė beveik 3,000 žmonių. Griūnant pastatams, žuvo apie 200 New York gaisrininkų, beveik 80 policininkų, gelbėjusių žmones. Per išpuolius žuvo ir 19 teroristų.

PPC griuvėsiuose žuvo ir Lietuvos pilietė Jelena Melničenko, taip pat viename lėktuve skridęs lietuvių kilmės amerikietis D. Vencius. Dar 3 lietuviai, dirbę PPC, išsigelbėjo.

Po to, kai į dangoraižius rėžėsi pirmieji du lėktuvai, pirmą kartą per JAV istoriją visuose šios šalies oro uostuose buvo atšaukti skrydžiai. Visi tarptautiniai skrydžiai buvo nukreipti į Kanadą.

Sugriautuose dangoraižiuose paprastą darbo dieną dirbdavo apie 50,000 darbuotojų, dar 200,000 ten ateidavo kaip lankytojai.

1993 m. vasario 26 dieną po šiauriniu dangoraižiu buvo pastatytas sunkvežimis su 680 kg sprogmenų. Jiems sprogus, žuvo 6 žmonės. Islamo ekstremistai, prisidėję prie sprogdinimų, buvo nuteisti kalėti iki gyvos galvos. Už Rugsėjo 11-osios sprogdinimus taip pat iki gyvos galvos nuteistas marokiečių kilmės Prancūzijos pilietis Zacarias Moussaoui.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos
gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Akių ligos

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Ausų, nosies, gerklės ligos

VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.
Ausų, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
**Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas**

Vidaus ligos

DALIUS KEDAINIS MD FACP
WILLIAM MIKAITIS MD
Vidaus ligų ir šeimos gydytojai
Ūmaus susirgimo atveju
priimame tą pačią dieną
1206 East 9th (159th) Street
Suite 210, Lockport, IL 60441
Klinikos tel. (815) 834-8777

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Bendra praktika

Andrius Kudirka, MD, MPH
Bendros Praktikos Gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708 349-0747
www.seimosgydytojas.com

ČIA VIETA JŪSŲ SKELBIMUI
Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

LB Lemonto Socialinių reikalų skyriaus popietė

Š. m. rugsėjo 1 dieną JAV LB Lemonto Socialinių reikalų skyriaus surengtoje popietėje pasibaigus rodomam filmui „Žiezmariai“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“, dalyvavo keletas kompanijos „Forum Health Care, Inc.“ tarnautojų, tarp jų – Solvita Tamošiūnienė (RN) su paskaita „Kokie yra privalumai turintiems ‘Medicare’“. Savo paskaitoje ji kalbėjo apie galimą slaugą namuose, pagalbą ligoniui bei jo artimiesiems. Popietės dalyviai su dideliu susidomėjimu klausėsi pateikiamos informacijos.

Kadangi pati prelegentė yra lietuvaite, puikiai žinanti, kad tarp mūsų vyrauja senos tradicijos – padėti savo artimiesiems išvengti slaugos namų bei kitų sunkumų, ji popietės dalyvius supažindino su daug lengvatų tiems, kurie turi „Medicare“ draudimą, siūlydama kreiptis į „Forum Health Care, Inc.“

laikyti ir atkurti judėjimą, funkcinės galimybes. Jis taip pat nustato problemines sritis ir moko pacientą atlikti reikalingus pratimus, kad būtų atstatytas judėjimas ir funkcinės galimybės. Socialinis darbuotojas gali apsilankyti ir nustatyti, kokios dar pagalbos reikia pacientui.

Mūsų įstaigoje dirba patyrę ir atsakingi darbuotojai, kurie užtikrins kokybišką slaugos ir gydymo pagalbą namuose, dėl to mažiau ligonių patenka į ligoninę. Svarbu ir tai, kad vyresnio amžiaus žmonės nenoriai išvažiuoja iš savo namų, ligoninė jiems kelia stresą. Jei bus susidomėjimas šiomis teikiamomis paslaugomis, ieškosime galimybių įkurti kabinetą pačiame Pasaulio lietuvių centre, Lemont.

Tema buvo labai aktuali, daugeliui mažai žinoma. Paskaitai pasi-

JAV LB Lemonto Socialinių reikalų skyriaus surengtoje popietėje paskaitą skaitė Solvita Tamošiūnienė.

Štai kelios ištraukos iš Tamošiūnienės paskaitos.

Mes padedame visiems, kam reikalinga slauga, globa ir priežiūra. Rūpinamės senyvais, neigaliais, sergančiais ir jėgas po ligos ar traumos atgaunančiais žmonėmis. Medikai lanko lėtinėmis ligomis sergančius pacientus namuose ir atlieka visas gydytojų paskirtas procedūras, kaip antai, seka ligonio sveikatos būklę, matuoja kraujospūdį, nustato gliukozės kiekį kraujyje, tvarsto žaizdas, leidžia vaistus, daro tyrimus. Duomenys yra perduodami gydytojui. Kadangi gydytojas labai greitai gauna informaciją apie ligonį, reikalui esant, jis gali pakeisti gydymą ir numatyti reikalingus tyrimus, profilaktikos priemones. Pacientas mokomas stebėti savo sveikatą, atkreipti dėmesį į įvairius pasikeitimus ir apie juos pranešti medikams.

Pirmiausia ateina medicinos sesuo ir sudaro slaugos planą: kokios procedūros bus atliekamos, ar reikalinga fizinė terapija, ar reikės slaugės padėti apsiprausti. Medicinos sesuo išaiškina ligoniui apie vaistų veikimą, jų kiekį ir pašalinį poveikį. Kartais žmogus kreipiasi į skirtingų sričių specialistus ir kiekvienas jiems paskiria gydymą; pasitaiko atvejų, kad ligonis vartoja tą patį vaistą, tik skirtingais pavadinimais, to nežinodamas paima dvigubą jo kiekį. Medicinos sesuo ateina kelis kartus per savaitę, atlieka reikiamus tyrimus, procedūras.

Fizioterapeutas atlieka fizinę terapiją, padeda pacientui tobulinti, iš-

baigus, klausytojai apipylė prelegentę sveikatos klausimais. Po to buvo pasiūlyta vietoje nemokamai patikrinti kraujo spaudimą, pamatuoti gliukozės kiekį kraujyje, deguonies kiekį plaučiuose. Tai jau ne pirma tokia paskaita, pateikta tautiečiams JAV LB Lemonto Socialinių reikalų skyriuje. Turime viltį ir toliau ruošti panašias popietes aktualiais sveikatin-gumo, pagalbos vieni kitiems, artimo meilės bei globos klausimais.

JV LB Lemonto Socialinių reikalų skyriaus raštinė dirba kiekvieną trečiadienį nuo 10 val. r. – 3 val. p. p. Popietės vyksta 1 val. p. p. Neseniai žiūrėjome filmą „Priekulė“, Klaipėdos rajonas. Kadangi filmas – apie Mažosios Lietuvos žmonių gyvenimą, jų nelaimes bei vargus Antrojo pasaulinio karo metais, popietėje svečiavosi kun. Liudas Miliauskas, Vilius Tumpjonas, Ramūnas Buntinas, Aldona Buntinaitė ir kt., ta tema vyko pasikalbėjimas.

Po filmo peržiūros visada vyksta diskusijos, dalijamasi išpūdžiais, komentarais, pasikeičiama asmenine patirtimi bei išgyvenimais.

Maloniai kviečiame visus savais prisiminimais, gal net naujais sumanymais praturtinti bei pajvairinti mūsų vedamas popietes.

Dėl informacijos prašome kreiptis į raštinę tel. 630-243-8611 arba se-kite žinutes dienraštyje „Draugas“ ir PLC skelbimų lentoje.

LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyriaus administracija

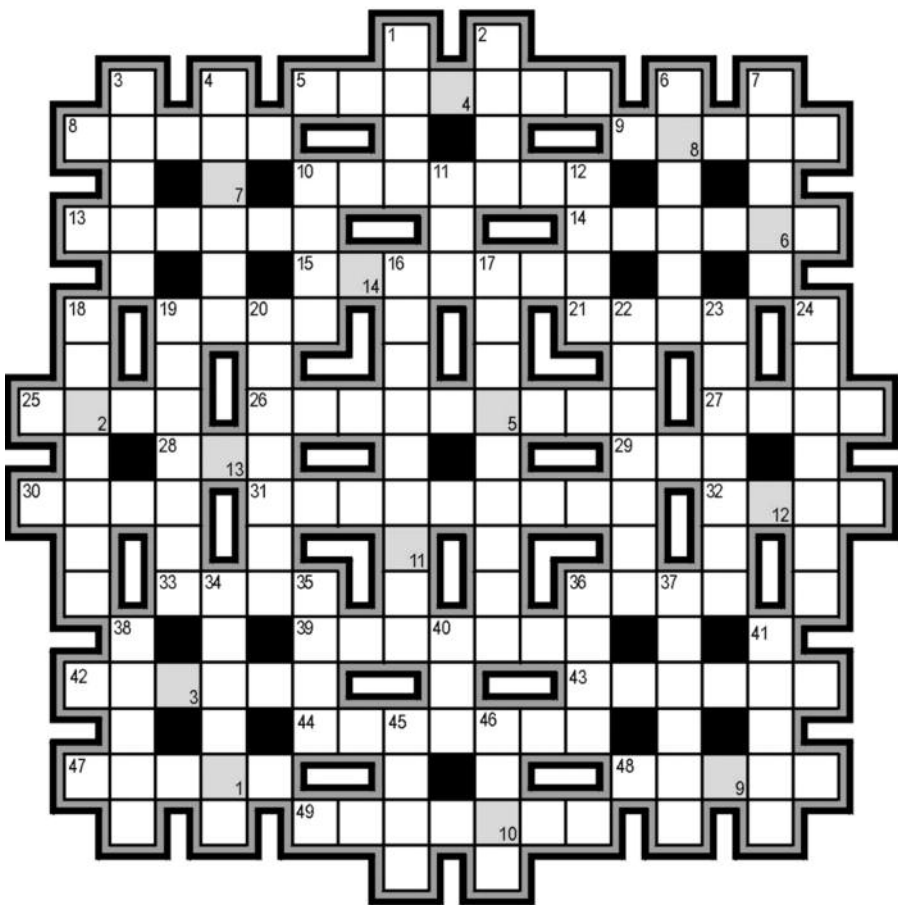
JAV LB KV Socialinių reikalų tarybos straipsnius, kuriuos rengia Vaida Ma-leckaitė, skaitykite „Drauge“ nuo kitų metų vasario mėnesio. **Redakcija**

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Kryžiažodis Draugas Nr. 068

Vertikaliai:

1. Pasakų rašytojas Šarlis (Charles)... . 2. Prancūzų dainininkė. 3. Su pinigais susijusi „neužgyjanti žaizda“. 4. Vyras, išsūnijęs ar įsidukrinęs vaiką. 6. Kas duota, kuo remiamasi, darant išvadas. 7. Rusijos, Baltarusijos ir Latvijos upė – Vakarų ... (Dauguva). 10. Molinis trobos grendymas. 11. Anglų roko grupė „... Zeppelin“. 12. Švediškas automobilis. 16. XIV-XVIII a. Paryžiaus tvirtovė ir kalėjimas. 17. Būdingas požymis, ženklas. 18. Brangus karūnos pavidalo moterų galvos papuošalas. 19. Veiksmai, elgesys ar žodžiai, kuriais sąmo-ningai siekiama apgauti, suklaidinti. 20. Kalbėjimo menas, retorika. 22. Rusų filologijos specialistė. 23. Pats iš savęs. 24. Linksniuojama veiksmažodžio forma. 34. Patenkinimo reikalaujantis dalykas, poreikis. 35. Japonų alkoholinis gėrimas iš ryžių. 36. V. Pietario istorinė drama „Kova ... Žalgiriais“. 37. Detalė su sriegiu varžtui užsukti. 38. Šaltas skanėstas. 40. ... toli-au, tuo gra-ziau. 41. „Trijų pirštų kombinacija“. 45. „Nebeužtvenski ... bėgi-mo“. 46. Dainininkė ... Paltinienė.

Horizontaliai:

5. Papildoma alga už gerą darbą. 8. Lede prakirsta skylė. 9. Krakmolinga daržovė, vadinama „žemės obuoliu“. 10. Fašistinės Vokietijos fiureris ... Hitle-ris. 13. Medis, kurio lapas pavaizduotas Kanados vėliavoje. 14. Žmonijos priešistorės laikotarpis – ... amžius. 15. Negrąžinama materialinė pagalba. 19. I. Turgenevo apysaka. 21. Didžiausia Hollywood kino kompanija „Warner ...“. 25. ... rankų didžią naštą pakelia. 26. Gėrimų mišinys su priedais. 27. Medinis statinės kamštis. 28. Karalienės Elizabeth II duktė princesė 29. ... į galvą (rūpinasi, kreipia dėmesį). 30. Valstybė Pietų Amerikoje. 31. Laivas laužyti ledams. 32. Rašytoja ... Simonaitytė. 33. Avių jauniklis. 36. „... mūsų, kuris esi danguje“. 39. Sacharos arklinės antilopės. 42. ... pradžios, kad nepeiktum pabaigos. 43. Jupiterio palydovas žemyno pavadinimu. 44. Danties kaulo ge-dimas, kariesas. 47. Šiltųjų kraštų medis dideliais lapais. 48. Nėra to ..., kas neišeitų į gera. 49. Mįslė: „Šepetys repetys aukštą pilį pastatys“. Kas?

Kryžiažodžio atsakymas — frazė iš raidžių skaičiais pažymėtuose lange-liuose.

IEŠKO DARBO

* **Moteris ieško** darbo trečiadie-niais, ketvirtadieniais ir penktadie-niais. Darbą atlieka nuoširdžiai. Tel. 708-691-1906.

* **Moteris ieško** pagyvenusių žmo-nių priežiūros darbo. Patirtis, reko-mendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Nagingas vyras**, turintis 14 metų darbo patirtį, gali atlikti visus eina-muosius namo remonto darbus. Tel. 708-691-6012.

* **Moteris ieško** senelių ar vaikų priežiūros darbo su gyvenimu bet kuriame Amerikos mieste. Nekalba angliškai. Tel. 708-717-1001.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills ieško bet kokio darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

PARDUODA

PLC Condos
Parduodami du 1 miegamojo,
1 vonios butai.
Skambinkite Linui
630-674-5414
Century 21 ProTeam

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA

9055 S.Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr.RAMUNĖ MACIJAIUSKAS

Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. Raimundas Jeleniauskas

DANTŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai ir angliškai. Priimamos
įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.
Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC
1645 S. River Rd., Ste. 21
Des Plaines, IL 60018
tel. 847-299-4811

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.;Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA

AMERIKOS „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio
specialybė, kosmetinė chirurgija,
viso veido atjauninimas
RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS

Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Vytauto vaidmens atlikėjas puoselėja unikalų senovinį muziejų

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

Išpūdingame Žalgirio mūšio 600 metų minėjime Lenkijoje, Grunvalde, šiemet pirmą kartą buvo atkurtas ir Lietuvos kariuomenės vado Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Vytauto personažas. „Drauge“ jau rašėme, kad šiam vaidmeniui po rimtos atrankos buvo pasirinktas 40 metų karininkas Donatas Mazurkevičius. O dabar dar daug kas sužinojo, kad šis karininkas jau 20 metų savo tėviškėje Lazdijų rajone, ant pat sienos su Lenkija esančiame Kybartų kaime, kur vos dvi sodybos, puoselėja ir kuria unikalų muziejų, pavadintą „Jotvingių kiemu“.

Viskas prasidėjo 1990 metais, kai jis pamatė, kad daug gražių akmenų, rastų apylinkėse, gabenama namams statyti. D. Mazurkevičius pradėjo įdomesnius akmenis rinkti, tempti į namus. Kai kuriuose iš jų jis rado labai tolimos praeities liudijimų – fosilijų, t. y. suakmenėjusių senovės gyvūnų liekanų. Susidomėjimas praeitimi ir istorija vis augo, rodinį daugėjo, ir šiandien „Jotvingių kiemas“ – nemažą plotą užimantis muziejus su daugybe įdomių daiktų.

Šioje sodyboje gyvenanti jo motina Danutė Mazurkevičienė sako, kad Donatas buvo vos šešerių metų, kai senelis jam padovanojo kuparėlį – iš faneros lakštų pagamintą lagaminą. Jis pradėjo į šį lagaminėlį rinkti

akmenukus – tai ir buvo pati pradžia. Vėliau šis pomėgis augo, ir dabar Donatas jaučiasi esąs pietvakarinėje Dzūkijos dalyje kelis amžius gyvenusios karingos jotvingių genties palikuonių, tad nori atgaivinti jų papročius ir tradicijas.

Sovietmečiu ši vieta, esanti prie pat sienos su Lenkija, buvo griežtos apsaugos zonoje, todėl čia išliko nesudarkytas kraštovaizdis, o nuo kalvelių jau matyti kaimyninė šalis. Muziejaus įkūrėjas ėmė daugiau domėtis jotvingių istorija, sužinojo, kad juos mena vietovardžiai, žmonių pavardės ir akmenys. Savo muziejaus herbe jis įrašė žodžius „Akmuo mena“. Ir savo vyresniesiems vaikams jis davė jotvingių vardus – Šarūnas kilęs nuo žodžio „šariuoti“ – „siausti“, o Milda – senovės Meilės deivė. Mažajam Ryčiui – dar tik pusantrų metų, jis jau turi muziejuje savo ažuoliuką.

Muziejuje dabar saugoma daug labai įdomių daiktų, ne tik akmenų. Čia yra ir iš akmens girnapusių pastatyti stulpai su angelo skulptūra. Muziejaus įkūrėjas aiškina, kad ši skulptūra simbolizuoja Visatą ir ke turias pasaulio šalis. Yra čia ir akmuo nuo Lietuvos kalno prie Medininkų, ir įdomiai išraižytas riedulys, pargabentas nuo Lurdo kalvos Prancūzijoje.

Muziejuje D. Mazurkevičius įam-

D. Mazurkevičiaus „Jotvingių kieme“ – daug įdomių rodinų.

A. Vaškevičiaus nuotr.

D. Mazurkevičienė didžiuojasi savo sūnumi, garsinančiu gimtąsias vietas.

žino ir savo šeimos atminimą – senelius, prosenelius ir proprosenelius. Jo senelio brolis poetas Petras Mazurkevičius buvo nukankintas saugumiečių už tai, kad Antrojo pasaulinio karo pradžioje padėjo patekti per kaimyninę Lenkiją į Vakarus Lietuvos garsiems veikėjams. Kai per sieną jis pervedė tuometį Lietuvos karinių oro pajėgų štabo viršininką, NKVD darbuotojų buvo kankinamas ir nukryžiuotas.

Be akmens sodyboje daug ir medžio rodinų – įdomūs kelmiai, iš Kaučo marių dugno ištrauktas rąstas, baublys, išdrožtas iš liepos medžio. Čia ir kuršių laivas, taip pat katerio sraigtas, prieplaukos akmenys, prie kurių būdavo pririšami laivai. Yra akmuo, savo forma panašus į žmogaus širdį, taip pat akmenyje iškaltas veidas, uždėtas ant angelo kūno.

Aplinkiniai žmonės, pamatę, kad sodybos šeimininkas tempia pas save įvairius akmenis ir kitus daiktus, taip pat nemažai jų atneša, dovanoja. Jie pasiūlo įvairių laiko paženklintų daiktų, relikvijų. Tačiau atsiranda ir piktavalių – prieš kelerius metus vagys naktį primušė sodybą saugojantį šunį ir sugebėjo ištempti iš sodybos beveik šimtą girnapusių. Nors piktadariai buvo surasti ir gavo lygtines bausmes, girnapusių surasti nepavyko, nes jos jau buvo parduotos.

Pats Donatas į sodybą atvažiuoja kartą kitą per mėnesį, o nuolat čia gyvena jo motina Danutė. Ji ir svečius priima, ir apie muziejų papasakoja, rodinus pakomentuoja, ir apie

savo sūnų klausiantiems atsako. Tas susidomėjimas ypač kilo dabar, kai apie šį karininką daugelis sužinojo po Žalgirio mūšio atkūrimo Lenkijoje.

„Labai daug kas klausia, nes Donatas tikrai išgarsino mūsų kaimelį. Vieną savaitgalį čia grįžo su draugais, kurie kartu buvo Grunvalde, surengė šventę muziejuje ant kalvelės, buvo daug lankytojų. Man smagu, kad jis domisi istorija, rūpinasi sodyba, saugo jos praeitį“, – pasakojo moteris.

Žalgirio mūšis Lietuvoje buvo tiesiogiai rodomas iš Lenkijos per valstybinę televiziją. Paklausta, kaip ji jautėsi, kai beveik 200 tūkstančių žiūrovų akivaizdoje Vytautą atkūręs Donatas įjojo į tą patį lauką, kur prieš 600 metų įvyko vienas svarbiausių Viduramžių mūšių, jo mama ir dabar negali sutramdyti jaudulio.

„Tada buvo didžiuliai karščiai, o su tais sunkiais šarvais apskritai buvo sunku kvėpuoti. Mane Donatas ramino, kad viskas bus gerai, bet kai prasidėjo transliacija, tai persižegnojau ir pagalvojau, kad tik jis nuo to žirgo nenukristų tokios minios akivaizdoje. Bet viskas baigėsi gerai, jis laikėsi šauniai, žmonėms patiko, visi labai fotografavo. Grįžęs į sodybą liepos pabaigoje sakė, kad tas dalyvavimas Žalgirio mūšio atkūrimo įsimins visam gyvenimui“, – pasakojo susijaudinusi D. Mazurkevičienė.

Lietuvos kariuomenės Juozo Vitkaus inžinerijos bataliono štabe dirbantis karininkas aiškina, kad ruošdamasis Vytauto vaidmeniui skaitė daug istorinių knygų, lankėsi įvairiuose muziejuose. Jis teigia, kad nelengva buvo išskentėti su sunkiais šarvais tris valandas, tačiau tai puikus ištvermės išbandymas. Reikėjo ir žirgą pašokdinti piestu, bet Donatas jodinėja nuo septynerių metų, todėl jam tai nebuvo problema.

Aprašyti kiekvieną įdomų ir retą rodinį šioje sodyboje – nelengvas darbas, nes tų daiktų ir labai daug, ir įvairių. Kiekvienas turi savo istoriją, praeitį, kiekvienas gali daug paliudyti apie buvusius laikus. D. Mazurkevičiaus rankomis čia sutempti, atvežti, pastatyti jie leidžia prie tos praeities prisiliesti ir mums. Nuošalus kaimelis Lenkijos pašonėje garsus, per tuos du dešimtmečius čia apsilankė ir aplink tvyrančia ramybe mėgavosi daug žmonių, kurie išvyko dvasiškai pakylėti ir sužavėti šio žmogaus užmojais.

Vyskupas G. Grušas: Sieksime įvertinti 10 metų patirtį

Rugsėjo 4 d. Vilniaus arkikatedroje vyskupo šventimus priėmė ilgametis Lietuvos vyskupų konferencijos generalinis sekretorius, monsinjoras Gintaras Grušas, kuris Vatikano skyrimu nuo šiol vadovaus Lietuvos karių sielovadai. Siūlome trumpą pokalbį su naujuoju Lietuvos kariuomenės ordinaru.

– Po studijų JAV ir Romoje atvykęs į Lietuvą ne vienus metus dirbote Lietuvos vyskupų konferencijos (LVK) sekretoriumi. Kaip galėtumėte apibūdinti savo darbą LVK, ką Jums davė ši tarnystė?

Vysk. Gintaras Grušas.

– Darbas Lietuvos vyskupų konferencijos generaliniu sekretoriumi suteikė ypatingą progą susipažinti su įvairiausiais Lietuvos Bažnyčios gyvenimo aspektais. Tai ir pastoracijos padėtis, liturginių tekstų rengimas, katalikiška žiniasklaida, ryšiai su visuomene ir valdžios atstovais. Turėjau progą iš arčiau pažvelgti į Bažnyčios gyvenimą įvairiose vyskupijose, ir ne tik Lietuvoje, bet ir kituose kraštuose, ypač Europoje.

Manau, kad ši patirtis bus labai naudinga mano naujose pareigose, nes turiu bendrą supratimą apie sielovados būklę visose vyskupijose, o kariuomenės ordinariato ganomųjų yra visoje Lietuvoje. Be to, daugelį metų artimai bendrauju su visais vyskupais.

Atlikdamas naujas pareigas turėsiu palaikyti ryšius taip pat ir su kariuomenės ordinariatais kituose kraštuose, ypač Europos šalyse ir kitose NATO valstybėse. Pagal pareigas esu tiesiogiai priklausomas nuo Šventojo Sosto, iš kurio gavau paskyrimą. Esu atsakingas popiežiui per Vyskupų kongregaciją, kuri koordinuoja visų kariuomenės ordinariatų veiklą.

– Kokia dvasia priėmėte šį paskyrimą? Ką Jums reiškia vyskupo tarnystė?

– Man atrodo, kad kiekvienas žmogus, gavęs pašaukimą iš Dievo, jaučia tą patį – dėkingumą už pasitikėjimą, kurį Dievas jam rodo. Nesvarbu, ar tai šeimos tėvas ar motina, kunigas ar kokio nors kito darbo besimantis žmogus. Pašaukdamas į vyskupus Dievas kviečia plėsti Jo karalystę. Tad greta nuostabos, kokią išivaizduoju turėjus pirmuosius apaštalus, ir greta džiaugsmo, kad tas, kuris mus pakviečia, taip pat ir globoja, kviečia artimai bendradarbiauti kuriant Dievo karalystę, itin pajunti ir žmogišką savo trapumą. Labai

gerai supranti, kad be Dievo pagalbos žmogus nėra pajėgus įvykdyti misijos, kurią Dievas jam numato. Tikrai jaučiu, koks būtinas ir svarbus yra maldos gyvenimas, vykdant šią misiją. Kokia būtina malda už mane. Nuo pat paskyrimo dienos daug žmonių meldžiasi ir užtaria, ir aš tikrai jaučiu tos maldos galią – ji padrasina.

– Kas Jums yra gero vyskupo pavyzdys?

– Pirmasis pavyzdys kiekvienam vyskupui ir kunigui yra Kristus, Žmogus ir Dievas. Bažnyčios istorijoje matome daugybę asmenybių, galinčių būti gero vyskupo pavyzdžiu,

bet šiomis dienomis man ypač artimas yra Jonas Paulius II.

Atvykau į Lietuvą, kai čia visi ruošėmės Popiežiaus viešnagei mūsų krašte ir teko pačiam nemažai prie to prisidėti. Vyskupo šventimus priėmiau Vilniaus arkikatedroje kaip tik tą dieną, kai minėjome 17 metų sukaktį nuo istorinio popiežiaus susitikimo su Lietuvos dvasininkija. Visas mano kunigystės kelias ėjo kartu su Jono Pauliaus II pontifikatu – mačiau, kaip jis sugebėjo įvairiais aspektais išryškinti mintį, kad žmogus yra Dievo plano centras. Su šio Popiežiaus asmeniu susijusios ir mano studijos: baigiau Bažnytinę teisę, tad teko studijuoti jo valia 1983 m. išleistą Bažnyčios teisės kodeksą. Galiu sakyti, kad jo, kaip Bažnyčios ganytojo, vaidmuo mane labai stipriai lydi gyvenimo keliu.

– Turbūt mažai kas žino, ką reiškia titulas „kariuomenės ordinaras“? Kuo ypatinga ši vyskupo tarnystė?

– Kariuomenės ordinariatai, kaip institucija, yra naujausių laikų reiškinys. Visada kunigai patarnaudavo visiems jiems pavestiems žmonėms, taigi ir kariams, tačiau prieš 20 metų Popiežius Jonas Paulius II paragino įkurti struktūras, tolygias vyskupijoms, kurios vyskupo vadovaujamos rūpintųsi kariuomenės sielovada. Kariams ir jų šeimoms sielovados pagalba itin reikalinga, turint omenyje specifinę jų vykdomą tarnystę. Kad galėtų pasižvesti ir pasiaukoti tėvynės labui, jiems reikalinga stipri dvasia. Todėl Bažnyčia, valstybei sutikus, rūpinasi karių sielovada.

Lietuvos karinis ordinariatas buvo įsteigtas prieš 10 metų pagal dvisalę Šv. Sosto ir Lietuvos valstybės sutartį. Šią struktūrą įsteigęs Šv. Sostas vadovu paskyrė Šiaulių vyskupą Eugenijų Bartulį, iš kurio ši

PASLAUGOS

Century 21

10200 S.

Cicero Ave.

Oak Lawn, Illinois 60453

Business: 708-423-9111

Fax: 708-423-9235

Cell: 708-945-9909

E-mail:

astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS

Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiestiuose.

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“

puiki slauga,

žemos kainos

Tel. 708-207-5023

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.

Kreiptis:

ALL CARE

Employment Agency

Tel. 773-736-7900

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto - laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta. Antradieniais ir trečiadieniais susikalsite lietuviškai.

3314 W. 63 St.

Tel. 773-776-8998

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

GE/RCA ATSTOVYBĖ

2346 W. 69th Street

Tel. 773-776-1486

„Drauge“ galima įsigyti puošnių vestuvinių kvietimų.

Tel. 773-585-9500

Pigiausi skrydžiai ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

1-800-778-9847

www.vytistours.com

info@vytistours.com

40-25 235th. Street

Douglaston, NY 11364

POLISH AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

Prasau pasiteiraukite apie mus 2010 m. brošura kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį

Prasau skambinti pasiteirauti apie LOT senjorų nuolaidą

Sužinoti kainas ir padaryti rezervaciją galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė

Tel fax: 708-403-5717

mamabar3@aol.com

Rita Penčyliienė

Tel fax: 708-923-0280

pencylar@comcast.net

vietą dabar perėmiau. Ši tarnystė ypatinga tuo, kad kapelionai yra pasirenę vykti net ir į karinių operacijų vietas. Pavyzdžiui, šiuo metu vienas mūsų kapelionas yra Afganistane. Jie padeda kariams, taip pat ir jų šeimoms turėti tvirtą krikščionišką pamatą. Parengimas, kurį įgyja karo kapelionai, be abejo, vėliau praverčia ir pačiam kraštui taikos sąlygomis. Kunigai, kurie yra parengti teikti sielovadą kriziniais atvejais, yra pasirenę padėti, pavyzdžiui, kraštą ištikus gamtos ar kitai didelei nelaimei.

Šiuo metu Lietuvoje yra 14 kapelionų, tarnaujančių kariuomenės ordinariate. Tai vyskupijų kunigai, kurie, įgiję specialų pasiruošimą, nustatytą laiką atlieka šią tarnystę.

– Kokie Jūsų artimiausi planai pradėjus eiti naująsias pareigas?

– Pirmiausia – susipažinti su vyskupija, su ordinariatu, įsigilinti, kaip viskas veikia. Dar prieš užimdamas pareigas spėjau pasikalbėti beveik su visais kapelionais – norėjau su kiekvienu jų užmegzti asmeninį ryšį. Vienas iš dalykų, kurį būtinai norisi padaryti prabėgus 10 metų po ordinariato įsteigimo, tai pažvelgti atgal ir įvertinti padėtį. Kaip kiekvienas žmogus jubiliejaus proga atsigręžia atgal pažiūrėti, koks buvo nugyventas laikas, taip ir mes pasižiūrėsime, kaip praėjo tie 10 metų, kaip veikia Statutas, kokios jo stipresnės ir silpnės vietos. Manau, turėsime galimybę patobulinti, ką reiktų tobulinti, ir pasidžiaugti ten, kur darbas sėkmingai vyko ir vyksta.

Kalbėjosi Saulena Žiugždaitė
Bernardinai.lt

Toronto Lietuvių namų ir Labdaros fondo istorija

Atkelta iš 4 psl.

Verta paminėti, kad kur kas gausesnės etninės grupės kaip kinai, ukrainiečiai, italai taip pat gavo tik po 60 lovų paskyrą.

Sprendžiant tolimesnes technines problemas kilo nenumatytų keblumų. Statant pastato pamatus tarp požeminio traukinio bėgių reikėtų įrengti kesonus. Nors valdyboje buvo asmenų, turėjusių statybininkų patirtį, jie neturėjo supratimo, kaip įrengti pamatų kesonus tunelyje tarp traukinio bėgių. Aš, asmeniškai pažinodamas šioje srityje dirbančius specialistus, aprodžiau LN sklypą vienam iš Toronto didžiausių pamatų statybų bendrovės savininkų. Jo patarimas buvo labai paprastas ir aiškus: įrengti pamatus tarp požeminių traukinio bėgių, ypač tunelyje, yra nepaprastai sudėtinga užduotis. Dienos metu negalima dirbti, nes važiuoja traukiniai. Naktį, kai nevažinėja traukiniai, galima dirbti tik kelias valandas. Be to, yra būtina gauti apylinkės gyventojų sutikimą. Šie jau anksčiau protestavo prieš slaugos namų statybą. Pamatai kainuotų daugiau nei perkant lengvai prieinamą sklypą kitur. Nors valdyboje buvo pritariančių, tačiau didesnė dalis dvejavo. Ilgiau nedelsiant buvo paruošta peticija, renkami parašai, kad valdyba ieškotų slaugos namams tinkamesnio sklypo. Prisikėlimo parapija tuo metu kėlėsi į naują vietą. Šalia jos ilgam laikui buvo išnuomotas slaugos namams tinkamas sklypas. Čia ir buvo pastatyti lietuviški slaugos namai. Tai yra puikus pavyzdys, kodėl LN sugebėjo Toronte nuveikti lietuviams svarbius ir reikšmingus projektus. Praeityje LN buvo energingų, į ateitį žvelgusių asmenų, kurie palaikė, išklausedavo ir pripažindavo daugumos narių nuomonę.

L. Radzevičiaus nuomone, pirmasis slaugos namų projektas žlugo, nuėjo niekais. Pirmąjį bandymą statyti lietuvių slaugos namus galima trumpai apibūdinti taip: (1) Per ketverius metus gavome paskyrą 60 lovų, tokią pat, kaip ir didesnės bei turtingesnės nei lietuvių bendruo-

menės; (2) Per tą laikotarpį sukau-pėme savų – LN ir LF – 1.4 mln. dol. lėšų ir gavome 2.4 mln. dol. Ontario provincijos valdžios dotaciją, viso 3.8 mln. dol. Taip, tai kainavo apie 300,000 dol. ir nepaprastai daug pastangų. Rezultatas – 3.5 mln. dol. gryno pelno, skirto slaugos namų statybai. Be šių pastangų ir net padarytų klaidų nebūtų buvę lietuviškų slaugos namų.

L. Radzevičius drumsčia ir taip jau drumzliną Toronto lietuviško prūdelio vandenį, kuriame jis nori žaisti nematydamas toliau esančių švaresnių vandenų. Dar meta akmenį į kitą, jam nepažįstamą taikinį, sakydamas „Jau kita LN valdyba atgaivino projektą (...)“ Jis nepastebėjo, kad LN kasmet yra ta „kita valdyba“, nes trečdalis jos narių yra renkami kasmet ir valdyba kasmet naujai pasiskirsto pareigomis. Žodžiu, „kita valdyba“ LN atsiranda kasmet.

...

Nuo LN „Bingo“ žaidimų pradžios iki dabar ši veikla LN ir lietuviškai visuomenei atnešė bent 5 mln. dol. pelno, ir visa tai – ne iš lietuvių kišenės. Kanadoje turime lietuviškus kooperatyvus – bankelius, kur yra puikiai prižiūrimos tautiečių santapos. Turime Kanados Lietuvių Fondą, kurio kapitalą sudaro lietuvių uždirbti ir suaukoti pinigai. Turime lietuvių lėšomis įkurtas ir išlaikomas parapijas, kurios viena po kitos pereina į kanadiečių rankas. Vertinga yra priminti L. Radzevičiui ir kitiems, siekiantiems LN nesėkmės, gal net žlugimo, kad LN turbūt yra vienintelė Kanados lietuvių organizacija, sukurta lietuvių patriotų idealistų pastangomis ne iš lietuvių turimų pinigų. (Dar Anapilio korporacija iš dalies atitiktų šį vertinimą.)

L. Radzevičius savo komentare pateikia keletą tikrovę neatitinkančių pareiškimų. Vienas iš tokių yra „Per keletą metų vienintelė Labdaros Fondo veikla buvo kapitalo kaupimas, kurį atnešė pelnas iš ‘Bingo’.“ Jis nežino, kad LF rėmė įvairius lietuviškos veiklos projektus, lietu-

Pirmasis slaugos namų projektas, kuris nebuvo įvykdytas.

Nuotr. iš Lietuvių namų 50-mečiui skirto jubiliejinio leidinio, išleisto 2002 m.

viškas organizacijas, knygų leidimą, kultūrinę lietuvišką veiklą, skyrė lietuvių jaunimui stipendijas ir pan. Nežinia, kuo remiasi L. Radzevičius, teigdamas, kad [LN valdyba] visą LF „sukauptą kapitalą atidavė LN korporacijai“. Jau minėjau, kad LF pašalpas skirdavo įvairiems lietuviškiems projektams, taip pat ir statomiems slaugos namams. Be to, LF už „Bingo“ žaidimams naudojamas LN sales mokėdavo nuomą. Šiuo metu negaliu pateikti tikslų duomenų, bet jei L. Radzevičius tikrai žino, kad LF kapitalas LN buvo „atiduotas“ neteisėtai (L. Radzevičius to savo straipsnyje tiesiogiai nesako), jis tai privaltų paaiškinti viešai. Gal jis painioja su kitu atveju, kai LN valdyba be narių pritarimo net pusę milijono dolerių geranoriškai paaukojo kitai lietuviškai organizacijai, nors patys patyrė nuostolius?

LN yra organizacija, kurios trečdalis valdybos narių yra renkama kasmet. Valdyba kasmet pasiskirsto pareigomis. Taigi per visus šiuos metus LN valdyboje yra buvę daug asmenų su skirtingais požiūriais. Tai ir buvo LN stiprybė, kad bent praeityje nesugebėdavo įsitvirtinti asmenys su autokratiniais polinkiais. LN vyravo demokratinė nuotaika, kur visi valdybos ir eiliniai nariai galėjo nevaržomai pareikšti savo mintis, pasiūlymus. Tokio valdymo rezultatas, kaip jau minėjau anksčiau, yra labai aiškus. LN įsteigė pirmąjį ir iki šios didžiausią Kanados lietuvišką bankelį, skolino pirmąsias lėšas Vilniaus rūmų statybai, įsteigė pašalpinę organizaciją Labdaros fondas, kuris tapo labai „gardžiu kąsniu“ asmenims, ne-

prisidėjusiems prie LN idealų vykdymo, suplanavo ir pastatė vieninteliu lietuviškus slaugos namus Kanadoje, sukaupe didžiausią milijoninę sumą pinigų ne iš lietuvių kišenės remti lietuvių veiklą. Praeityje LN davė pavyzdį kitoms lietuviškoms organizacijoms ir asmenims, kaip reikia nesavanaudiškai dirbti lietuviybės išlaikymo veikloje.

Galima priminti, kad dar ir šiandien Kanados ir Ontario provincijos valdiškos įstaigos ragina ir finansuoja etnines tautybes steigti savus slaugos namus, savus senjorų pastatus. Lietuviškos organizacijos galėtų pasinaudoti šiomis galimybėmis ir pasistatyti dar ir antrus Vilniaus rūmus, antrus lietuviškus slaugos namus, užuot prichvatizavę juos. (Nežinia, į kieno rankas jie pateks ateityje?)

LN veikėjai jau seniai kėlė mintį atskirti slaugos namus nuo LF ir juos padaryti atskira korporacija. Tačiau atsirado nekantruolių „gelbėtojų“, kurių tikslas buvo, nesiskaitant su LN gerove, atimti slaugos namus iš LN. Siekiant LN metiniame susirinkime laimėti daugumos balsų persvarą, buvo renkami įgaliojimai (proxies) iš slaugos namų ligotų gyventojų, nesusigaudžiusių, kas yra tas „proxy“. Taip slaugos namai buvo atplėšti nuo LN. (Pasiiekti taikų sprendimą nepadėjo ir viešai iškilę asmeniškumai.) Net ir LF priežiūroje esantis Švietimo fondas buvo bandomas sužlugdyti. Kodėl tai buvo daroma? Kodėl šie „skyrybų“ entuziastai nebandė dėl tolimesnio slaugos namų likimo tartis su LN? Neabejotina, kad asmenys, ateityje rašysiantys Kanados lietuvių veiklos istoriją, atskleis visas šio skaldymo priežastis ir jo užkulisius.

Dėkoju „Draugo“ redakcijai, spausdinančiai šias diskusijas savo puslapiuose. Taip pat teigiamai vertinu L. Radzevičiaus pareiškimus, nes jis vienintelis atsiliopė į mano Toronto lietuviams ir gal ir kitiems tautiečiams keliamus opius klausimus. Tikiuosi, kad ir ateityje šiame „Draugo“ forume bus galima tęsti šią svarbią kartų pasikeitimo temą. Keičiantis išeivijos kartoms vyresnieji apleidžia lietuvišką veiklą. Iš dalies jų vietą užima išeivijoje brendusi jaunomenė, į veiklą įsitraukia dalis pensininkais tapusių lietuvių veikloje anksčiau mažai veikusių tautiečių. Lėtai, bet užtikrintai ateities veiklos darbą perims naujoji lietuvių imigrantų karta. Ši kartų metamorfozė neišvengiamai pakeis lietuviybės išlaikymo gaires ir būdus. Aiškiai subrandintas ateities veiklos supratimas priklausys nuo mūsų išankstinio pasiruošimo naujiems siekiams įgyvendinti. Tegul ši diskusija tarnauja aiškesnių ateities išeivijos tikslų pažinimui.

Slaugos namai „Labdara“, Toronto.

„Draugo“ archyvo nuotr.

Ambasadorius Ž. Pavilionis

Atkelta iš 5 psl. Tikiuosi, jog ūkio, kultūros, vėliau gal ir kitos ministerijos suvoks, kad savo žmones naudinga siųsti ne tik į Europos šalis, bet ir į Ameriką – vardan mūsų Lietuvos, kaip valstybės, modernizavimo ir stiprinimo. Kad ji būtų valstybė su konkurencinga ekonomika, stipria visuomene, galų gale valstybė, kurioje žmonės suvokia savo vertę, žino žmogaus orumo prasmę – tai prezidentė išryškino savo metiniame pranešime. Žmogus yra pagrindinė vertybė kiekvienoje valstybėje, tačiau žmogus Lietuvoje dar turi tokiu pasijusti. Valstybė nėra tik išorė, jos struktūros ar biurokratiniai aparatai, valstybės stiprumas prasideda nuo žmogaus stiprumo. Ir kaip tą žmogaus laisvę ir orumą užtikrinti, mes dar turime labai pasimokyti – ir iš Amerikos.

– Kaip sekėsi įsikurti Vašingtone?

– Kadangi jau vieną kartą teko įsikurti su visa šeima Briuselyje, šį kartą įsikūrimas praėjo pakankamai sklandžiai. Trys vaikai eis į skirtingas mokyklas. Jie džiaugiasi, jiems tai naujas patyrimas ir kartu tam tikros svajonės išsipildymas. Manau, laisvos asmenybės pradeda formuotis būtent mokykloje, žmogus pradeda save gerbti būtent mokykloje. Tikiuosi, jie tai patirs, tačiau manau, kad reikia padaryti viską, jog ne tik mano sūnūs, bet ir kiti vidurinių mokyklų moksleiviai Lietuvoje tą pajustų. Mes sutarėme su JAV ambasadore Lietuvoje – ji jau padarė pirmuosius žingsnius – atgaivinti apsikeitimų programas tarp vidurinių mokyklų. Tiesą sakant, Lietuvoje jų tiesiog nebuvo, o JAV tokie mainai su kitomis šalimis gana paplitę. Šiais metais pirmi penki aukštesniųjų klasių moksleiviai atvyks į Ameriką, tikiuosi, kad tai tik pradžia. Reikalingi ir mainai tarp aukštųjų mokyklų. Dauguma JAV aukštųjų mokyklų, universitetų yra vieni geriausių pasaulyje, įeina į šimtukus, dešimtukus. Akademiniai mainai, moksleivių mainai, mainai tarp vadinamųjų ekspertų bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, taip pat fondai, kurie padėtų šiuos mainus vykdyti, – tai vieni iš mano būsimų darbų. Turi bendrauti ne tik valstybės, turi bendrauti žmonės, visuomenės. Tai ypač būtina padaryti dabar, nes kartos, kurios vienijo Lietuvą ir Ameriką, traukiasi. Kartos, kurios ateina, turi pažinti viena kitą. Jeigu nebus investuojama į ateitį, nebus bandoma išlaikyti tą bendrumą, tai turės neigiamą įtaką mūsų valstybei. Reikia užmegzti

tiesioginius ryšius – ne tik biurokratiniame ar diplomatiniam lygįje.

– Pirmasis susitikimas su Amerikos lietuviais įvyks Čikagoje, čia dalyvausite Santaros-Šviesos suvažiavime. Ar jau esate numatę, kada aplankysite ir kitas JAV lietuvių bendruomenes?

– Čikagoje tikiuosi ne tik dalyvauti Santaroje-Šviesoje, bet ir susitikti su bendruomenės, kuri čia yra sena, turinti galias tradicijas, atstovais. Per visą savo buvimo laikotarpį pabandysiu skirti dėmesio kiekvienai bendruomenei. Ne tik susitikti, bet ir sukurti tam tikrą apsikeitimo informacija tinklą, nes manau, kad mūsų bendruomenės nėra pakankamai informuotos apie visus oficialius Lietuvos žingsnius JAV, apie idėjas, sumanymus. O juk įgyvendinant mūsų valstybės strategiją JAV, išeivių bendruomenės galėtų labai padėti savo patirtimi, žiniomis. Savo ruožtu ambasada būtų labai svarbu žinoti bendruomenių esmines veiklos gaires ar problemas, nes esu įsitikinęs, kad susitelkę galime padaryti žymiai daugiau. Su Rolandu Kačinsku, vienu iš aukštesniųjų pareigūnų ambasadoje, jau dirbusiu prie Vygaudo Ušacko, pabandysiu sukurti tam tikrą informacinį lauką, kur galėtume virtualioje erdvėje tomis idėjomis keistis. Bet, kaip minėjau, bandysiu užmegzti ir tiesioginį ryšį bent jau su pagrindiniais centrais. Garbės konsulus taip pat galėtų labiau sutelkti bendrai veiklai. Darbo tiek, kad gali dirbti 24 valandas kvadratu, ir vis tiek tų pastangų neužteks. Išteklių Lietuva niekada neturės tiek, kad visas savo svajones įgyvendintume. Ir kadangi mūsų yra mažai, turim atpažinti svarbiausius uždavinius ir daryti tik didžiausius, geriausius darbus.

– Ko palinkėtumėte mums visiems?

– Jau 1000 metų esame žinomi su šita tapatybe. Kad dar 1000 metų būtume žinomi, turime susitelkę judėti į priekį. Praėjo 20 metų po nepriklausomybės ir šią simbolinę ribą turime įveikti taip, kad nereikėtų pasukti mūsų gyvenimo vis po dvidešimt metų skaičiuoti. Turime taip pakloti valstybės pagrindus, kad kartos kurtų Lietuvą nenutrūkstamai. Mūsų bėda, kad mums vis kažkas sutrukdydavo tą Lietuvą sukurti. Dabar, manau, turime unikalią progą tą padaryti negrįžtamai. Dėl to reikia kartu dirbti, neišsiblaškyti, nemanyti, kad visi tikslai pasiekti – jie toli gražu nepasiekti.

Išradingieji Lietuvos krepšinio rinktinės sirgaliai

Rugpjūčio 28 dieną Turkijoje prasidėjusiose Pasaulio krepšinio pirmenybėse už Lietuvos vyrų krepšinio rinktinę nepavargdami serga ištikimieji sirgaliai. Jų prarėkti balsai, mušimas būgnais, trimitų pūtimas ir parodytas kūrybingumas nenuėjo veltui – Lietuvos rinktinėi pavyko peržengti pasaulio čempionato aštuntfinalį. Jame lietuviai 78:67 (17:22, 26:18, 21:11, 14:16) nugalėjo Kinijos krepšininkus bei iškopė į ketvirtfinalį, kuriame pirmiausia susitiks su Argentinos komanda.

Nuotraukose – išradingiausi Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės sirgaliai. EPA-ELTA nuotr.

PSICHOLOGINĖ PAGALBOS LINIJA

Skambinkite tel.: 1-866-438-7400

Pirmadienį ir ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 10 val. v. Konfidencialumas garantuojamas

WWW. SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 – 6 6 3 – 4 3 6 3

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Florida, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

Vienai kūrybos sričiai negaliu būti ištikima

*Dainininkė **Gintarė Jautakaitė** savo pirmąją dainą sukūrė būdama šešerių. Jos sėkminga karjera prasidėjo 1990 m. Anglijoje. Išleista ne viena kompaktinė plokštelė. 2000 m. kovo mėn. pasirodžiusi EMI-SONY išleista plokštelė „Earthless“ išgarsino jos vardą Europoje ir Amerikoje. Šiuo metu Belfast, ME gyvenanti dainininkė rengiasi tėvynėje vykstantiems koncertams. Siūlome skaitytojams sutrumpintą lrytas.lt pokalbį su G. Jautakaite.*

– Kaip jaučiatės prieš pasirodymus Lietuvoje, kurioje jau seniai nekoncertavote?

– Lietuvoje – taip, bet koncertavau Amerikoje, todėl nieko neįprasto nėra, tik reikia išmokti daug tekstų gimtąja, o ne anglų kalba. Muzika ta pati, bet dėl tekstų šiek tiek jaudinuosi.

Juos tebeverčiu į lietuvių kalbą. Angliškai juos parašau labai greitai – žodžiai trumpučiai, o į vieną eilutę sudėta daug informacijos. O kai reikia versti į lietuvių kalbą, žodžiai ilgėja, informacijos mažėja. Bet pasidaro labai įdomu, nes atsiduri malonėje visų hiperbolių ir kalbos įmantrybių ir labai trumpu posakiu gali išreikšti svaresnę mintį.

Koncerte dainuosiu ir anglų kalba. Tiesiog dėl to, kad tos dainos – neišverčiamos, pvz., „Gondolas“, „Transnavigation“.

Kai atvažiuoju į Lietuvą, jaučiu didelę atsakomybę, nes žmonės turi su kuo palyginti – su praeitimi, su darbais Anglijoje, kai dirbau su EMI įrašų studija. Jaučiu atsakomybę prieš tėvus, prieš savo vaikystę, prieš visus, kam mano muzika buvo brangi, net prieš visus tuos, kurie manęs nė nežino...

Čia ir mano dėstytojai! Tai lyg valstybinis egzaminas konservatorijoje. Amerikoje aš atsipalaiduojau, groju „Gondolas“, ir viskas visada gerai.

– Kas lėmė sprendimą surengti koncertus Lietuvoje?

– Žiemai baigiantis man paskambino koncerto rengėjai ir pasiūlė. Dvejojau. Dirbu kaip keramikė – mano darbai rodomi Amerikos galerijose. Be to, dar mažas vaikas, gėlynai ir daržai – reikalų tiek daug...

Tačiau kai išgirdau, kad organizatoriai girdėjo naują albumą ir jaučia apmaudą, kad jis nesulaukė Lietuvoje atgarsio, aš supratau, kad ši koncertą rengs ne atsitiktinė kompanija, o mano gerbėjai.

Visada groju tik savo muziką. Turiu aiškią idėją, kaip ji turi skambėti. Nemėgstu bendradarbiavimo. Bet gerus muzikantus mėgstu ir duodu jiems daug laisvės, jeigu jie groja tuo stiliumi. Išsiaiškiname jį ir tada sakau: „Fantazuok.“

Labai retai užrašau muziką notomis. Mėgstu talentingus muzikantus, kurie gali improvizuoti ir papildyti muziką savo talentu.

Ši koncertinė kelionė man ypač nuostabi, nes Lietuvoje aš dar niekad neturėjau tokios globos – man nereikia nervintis, galiu galvoti apie meną, o ne apšvietimą, garsą ar kitus dalykus. Esu jiems be galo dėkinga.

– Jūs siūlote ir vaizdinę dalį, staigmenų. Kodėl jums tai svarbu?

– Žiūrėti programinį koncertą be gero šviesos žaismo būtų tas pats, kaip žiūrėti kiną be muzikos. Todėl

šįkart pasirinkome smagią pusę ir apipavidalinsime dainas visokiais įdomiais nematytais ir naujais dalykais. Pažaisime. Tai nebus vientisas spektaklis, bet jį vienys tema – jūra, Lietuva. Daug vandens, daug dangaus...

– O kaip su tuo siejasi pavadinimas, toks beveik moksliškas – „Gintarėlogija“?

Gintarė Jautakaitė.

– Siejasi! Žiūrovas pamatys visokių dalykų, tokių kaip dainavimas visiškoje tamsoje... Negaliu daug atskleisti. Be to, nebus taip, kad ramiai atsisėdi ir žiūri be jokių dirgiklių. Aš mėgstu dirginti publiką – apranga ar dar kuo. Tai sveikas dalykas. Vis dėlto svarbiausia bus muzika – jos kokybė ir rimtumas.

– Koncertas pristatomas kaip jūsų didysis sugrįžimas į Lietuvą. Tai gal galima tikėtis, kad sugrįžote ilgam ir šie koncertai turės tęsinį?

– Norėčiau atvažiuoti į džiaz festivalius, į Pažaislio festivalį, turiu visokių įdomių planų, nors ne visus galiu atskleisti. Jau minėjau minimalistinį koncertą, galbūt kažką su teatrais, simfoniniu orkestru – esu kalbėjusi su dirigentu Gintaru Rinkevičiumi. Jei tik techniškai bus palankios aplinkybės, turiu visokių planų.

Norėčiau Lietuvoje atgauti ryšį su jaunimu – kaip Laurie Anderson New York. Muzikos žanrai neturi ribų, jeigu esi apsišvietęs. Popmuzika ir tai, kas patinka penkiolikmečiams, taip pat reikalauja labai didelio išsilavinimo ir didelio apsišvietimo, jei nori daryti tai gerai.

Pati labai norėčiau ir galėčiau pridėti ranką prie kokybiškesnės muzikos kūrimo Lietuvoje, bet tam reikia geros vadybos, nes kautis ir muštis aš jau nebenoriu, nebe ta nuotaka, kaip tada, kai buvau penkiolikos. (juokiasi).

– Ar per koncertus išgirsime senus jūsų kūrinius, kurių dar ne vienas Lietuvoje ilgisi?

– Išgirs. Šios dainos bus įtrauktos į programą. Galbūt jos pasirodys dar prasmingesnės.

– Lietuvoje vis dar mena jūsų „Kregždutes“. Ar tai malonu, ar gal jau norisi išlipti iš šio seno „amplua“?

– Aš tikrai maniau, kad išlipau prieš daugybę metų. Tačiau visai neseniai „Kregždutės“ vėl (visai be manęs) grįžo į gyvenimą. Ir galbūt priminė apie mano darbą iš tų laikų, kai dar buvau tik mokyklos suole. Bet dabar man visai malonu! Nors esu šiek tiek atpratusi nuo šio įvaizdžio, nuo „Kregždučių“, kurias buvau seniai seniai pamiršusi, bet pernai, kai

– išpildžiusi jų troškimus – tai man labai svarbu. Dėl to muzika ir yra kuriama. Nors aš turbūt ir negalėčiau jos nekurti. Bet jei esi scenoje, jei žmonėms kažką duodi, tai yra nuostabu.

– Kas turi būti koncerte, kad jis būtų geras? Kada laikote jį pasisekusiu?

– Kai viskas vyksta profesionaliai ir švariai iš mano pusės. Kada jauti žiūrovą ir su juo kartu kvėpuoji, žinai, kad jis tikrai paveiktas ir norėtų likti dar vienai dainai, o po to ir dar vienai. Kai koncerto pabaigoje matai, kad jie dar nenori išsiskirstyti ir iš savo pusės viską padarei profesionaliai, tada koncertas tikrai atrodo pavykęs, ir man ramu.

Nesmagu, kai suklystu ir pamirštu kokią žodį, kažkas blogai girdisi ar „pradainuoju“ kokią natą pro šalį. Iš karto tai girdžiu, bet jau per vėlu kažką pakeisti. Techniniai dalykai turi būti nušlifuoti taip tobulai, kad netaptų problema koncerto metu.

– Dirbate kūrybinį darbą įvairiose srityse. Iš ko semiatės įkvėpimo?

– Mano įkvėpimas liejasi per kraštus. Vienoje srityje dirbti negaliu. Mano Zodiako ženklas – Dvynys, todėl vienai kūrybos sričiai niekaip negaliu būti ištikima. Ir šiuose koncertuose bus galima išgirsti labai įvairios muzikos – kartais džiaz dalykus, kartais liaudies dainas. Pastarųjų net rašyti neišsina, jas tiesiog kuri. Jos turi būti autentiškos, kilti iš istorinės gilumos. Koncerte bus viena arba dvi tokios dainos.

Esu pradėjusi rašyti fortepijoninį koncertą su orkestru, rašau religines giesmes, bet mano meilė yra modernioji popmuzika. Šįkart jos daug nebus, nes nemanau, kad susirinks žiūrovai, kuriems ji būtų reikalinga. Nors norėčiau ateityje grįžti į aną sritį, kurią ištobulinau Anglijoje, pabendrauti su puikiu jaunimu.

– Gal planuojate prisistatyti Lietuvoje ir kaip skulptorė bei poetė?

– Esu išleidusi poezijos knygelę lietuvių kalba. Bet laiko antrai jau negaliu rasti. Tiesiog atrodo, kad jau išsisakiau. O skulptūras atvežti labai sudėtinga, bet labai norėčiau. Surengti čia asmeninę keramikos ir grafikos darbų parodą – mano didžioji svajonė. Tai būtų nuostabu, bet nežinau, ar įgyvendinama.

Lietuva – dailininkų ir keramikų kraštas. Iš to ir mano sugebėjimai, vaizduotė – užaugau žiūrėdama į nuostabius darbus, gyvendama tarp fantastiškų dalininkų, ir tikriausiai sugebėjimai, gauti iš gamtos, buvo manyje išpuoselėti būtent Lietuvos keramikų ir dailininkų.

Galbūt todėl Vakaruose man sekasi. Bet norisi ir Lietuvoje parodyti, ką moki, pasidžiaugti, pažiūrėti, ką žmonės sakys. Aš su moliu elgiuosi taip pat, kaip su muzika. Molis man turi dainuoti. Taip pat ir teptukas turi dainuoti, o jei nedainuoja – man nepatinka.

Kalbino Austėja Masiokaitė

Lietuvos regionų margumynai

Palangos paplūdimyje – neregėta gausybė dumblių

Palangoje dumbliais nuklotas paplūdimys stebina ne tik poilsiautojus, bet ir vietinius gyventojus. Paplūdimį švarinantys miesto darbuotojai sako, kad jūra kasmet į krantą išmeta žolių, tačiau tokią jų gausybę regintys bene pirmą kartą. Paprastai dumbliais nuklojamas visas paplūdimys, šiemet jais užterštas apie kilometro ilgio ruožas nuo Palangos tilto iki gelbėjimo stoties.

„Iki vakar dienos buvom išvežę maždaug 300 tonų, šiandien turėtų būti dar daugiau kaip 100. Manau, iš viso bus per 400 tonų. To nėra buvę“, – sako Steponas Šeputis, bendrovės

„Palangos komunalinis ūkis“ direktoriaus pavaduotojas.

Kai kurie vietos gyventojai – kas automobiliais, kas dviračiais – skuba į paplūdimį dumblių, kurie, pasak jų, yra puiki trąša.

Darbuotojai, jau nebesitikintys, kad jūra žoles pati, kaip paprastai, po kelių dienų nuskalaus, dumblius veža į bendrovės aikštelę ir juos nusašina. Iš dalies jų vėliau gamina kompostą kurorto gėlynams. Likusius išveža į biosusinaikinančių atliekų sąvartyną.

LTV „Šiandien“

Žagarės regioniniame parke vyks „kleckų“ šventė

Žagarės regioninio parko vadovybė kartu su Žiurių kaimo bendruomene ruošiasi pirmajai Šiaurės Lietuvos „kleckų“ šventei, kuri rugsėjo 18-ąją bus surengta Žagarės dvaro parke. Organizatoriai tikisi, kad pasieks ir didžiausio „klecko“ (virtinio) rekordą. Taip pat planuojama gausi rudens gėrybių išpardavimo mugė.

Kas nežino, „kleckai“ – tai ruginiai koldūnai, kuriuos visame Žagarės krašte vadina tik „kleckais“. Pagrindinis reikalavimas – tokius virtinius reikia daryti tik iš ruginių mil-

tų. Įdarui tinka rūkyti lašiniai, pakępti svogūnai, varškės įdaras su peletrūnais ar kitokiais prieskoniais. Išvirtus „kleckus“ užpila spirgais ar kitokiu padažu. Beje, „kleckus“, kaip gardžiausią patiekalą, valgė senovės bajorai.

Žiurių kaimo bendruomenės aludariai šventei žadėjo išvirti salyklo ir apynių alaus. Atvykę svečiai džiaugsis, galėdami paragauti firminių virtinių – „kleckų“, alaus ir gardžios naminės gijos.

Žagarės ir apylinkių gyventojai kviečiami dalyvauti kojinių, rankdarbių, grybų, uogų, sodo, daržo, miško šviežių ir konservuotų gėrybių, sūrių, cepelinų, kotletų, vištų, žąsų, fazanų, povų, arklių, ožkų, avinų, vežimų, statinių ir kitokių ūkio atributų išpardavime. Amatininkams siūloma maistą gaminti tiesiog vietoje – Žagarės dvaro parke, kur ir vyks šventė.

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos

Iš ežero „traukiama“ 2,500 metų gyvenvietė

Povandeniniai archeologai ruošiasi atkurti 2,5 tūkst. metų senumo gyvenvietę stovėjusią virš Luokesų ežero. Tokių gyvenviečių, pasak archeologų, daugiausiai būta Alpių kalnų regione, tačiau kol kas istorikai neturi atsakymo, kodėl prieš tūkstančius metų žmonės kūrėsi virš vandens.

„Suradus kelis iš dumblo kyšančius polius buvo pagaltota, kad tai tiltas, bet vėliau pamačius, kad tie poliai eina ratu, turi kvadratinę struktūrą, buvo suprasta, kad tai gyvenvietė. Išlindo puodai, kurie gulėjo tiesiog viršų ant dumblo. Trinamosios girnos, kurios net neleido suabejoti, kad tai yra gyvenvietės“, – apie gyvenvietės atradimą pasakojo povandeninė archeologė Elena Pranckėnaitė.

Archeologai spėja, kad šeimos čia gyveno nuolat, ne tik vasaromis. Manoma, įsikurdavo 40 metų. Vėliau jau

vandens apardytą gyvenvietę sustvarkydavo ir gyventi atsikeldavo kit. Šis procesas truko apie 400 metų – kol kylant vandens lygiui viskas atsidūrė ežero dugne.

Dabar likę tik tokie namų pamatai. Tačiau narams ežere dirbant jau 10 vasarų baigiamas atkurti gyvenvietės vaizdas. Į kol kas neaiškaus gylio vandens telkinį buvo įkalti pastoliai, ant jų padaryta platforma, ant kurios pastatyta mažiausiai 10 trobų gyvenvietė. „Viskas labai gerai yra išlikę. Išlikę netgi tokie kaip ir šiaudų kuokštai, kur galima traktuoti, kad tai buvo ir stogo konstrukcijos dalys“, – teigia archeologas Zenonas Baubonis.

Archeologai siūlys šią gyvenvietę virš vandens atkurti kaip muziejų ir įtraukti į UNESCO saugomų kultūros vertybių sąrašą.

Lrt.lt

Radviliškio šventės svarbiausia dalis – garvežio tempimas

Geležinkelininkų miestas Radviliškis atšventė miesto šventę. Pagrindinė šventės dalis buvo garvežio tempimas.

Stambus geležinkelio mazgas Radviliškis ne veltui vadinamas geležinkelininkų sostine. Vasaros pabaigoje švenčiama Geležinkelininkų diena čia yra bene didžiausia metų šventė.

Kaip ir kasmet, šventė apėmė visas rajono gyvenimo sritis – buvo išrinktas miesto garbės pilietis, apdovanoti darbščiausi ir gražiausiai sodybas tvarkantys radviliškiečiai, pagerbti seniausi geležinkelininkai, vyko meno ir sporto renginiai, amatų mugės, lenktyniavo ir savo meistriškumą rodė medkirčiai.

Lrt.lt

A † A SAULIUS EDMUND KAZLAS

Mirė 2010 m. rugpjūčio 28 d. sulaukęs 51 metų.
Gyveno La Porte, IN, anksčiau Chicago, IL.
Nuliūdę liko: žmona Ellen Kirby; sesuo Lydija, brolis Ray Kazlas.

A. a. Saulius buvo sūnus a. a. Antano ir a. a. Stasės Pilka Kazlas. Priklausė Carpenter's Union/Chicago Local 10; buvo Raudonojo Kryžiaus savanoris; mėgo vandenį, gamtą, gyvūnus ir gyvenimą. Atsisveikinimas su velioniu įvyks penktadienį, rugsėjo 10 d. 1 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, 4400 S. California Ave., Chicago, IL.

Nuliūdę artimieji

Mūsų brangiai šeimos bičiulei

A † A JADVYGAI „OLEI“ PŠIBILSKYTEI DAMUŠIENEI

užbaigus Dievo Jai skirtą žemiškos kelionės misiją, nuoširdžiai užjaučiame GINTEJ, SAULIŲ ir VYTENĮ su šeima.

*Kybartų a. a. Jono ir Jadvygos Prapuoleniai
Aldona, Aurelijus, Jurgis ir Marijus*

A † A KAZIUI BRONISLAVUI VAŠKEVIČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą sūnui, žurnalistui, specialiam korespondentui iš Lietuvos ALGIUI VAŠKEVIČIUI reiškia

„Draugo“ redakcija

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

**GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius**

**4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632
12401 S. Archer Ave. Lemont, IL 60439**

1-773-523-0440

**SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916**

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

**9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS**

ALL PHONES 1-708-430-5700

**OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Rugsėjo 12 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte (14911 127th Street, Lemont, IL 60439) žiūrovams bus pristatytas režisierės Agnės Marcinkevičiūtės dokumentinis biografinis filmas „Prie rugių ir prie ugnies“. Tai filmas apie vieną iškiliausių šių laikų lietuvių kultūros veikėją, rašytoją Justiną Marcinkevičių. Premjeroje dalyvaus režisierės asistentas Albertas Vidžiūnas. Daugiau informacijos tel. 708-207-8406 arba tel. 708-785-8080.

♦**Lietuvių evangelikų liuteronų** Tėviškės parapijoje (5129 S. Wolf Rd., Western Springs, IL 60558) sekmadienį, rugsėjo 12 d., nuo 1 val. p. p. iki 5 val. p. p. vyks Susitikimo piknikas. Sekmadieninė mokyklėlė 2010–2011 mokslo metus pradės rugsėjo 12 d. 11:30 val. r. Daugiau informacijos suteiks Irena Kleinaitienė tel. 708-369-5744.

♦**Socialinių reikalų skyrius** Lemonte maloniai kviečia į filmų popietę. Rugsėjo 15 d., trečiadienį, 1 val. p. p. bus rodomas dokumentinis filmas „Pajstrys“ (Panevėžio rajonas) iš ciklo „Mūsų miesteliai“. Maloniai kviečiame visus atvykti.

♦**ALT'as minės Žalgirio mūšio** 600 metų jubiliejų rugsėjo 18 d., šeštadienį, 4 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Ta pačia proga bus pristatyta istoriko prof. Mečislavo Jučo knyga „Vytautas Didysis (1350 – 1430.10.27)“. Vyks paroda „Žalgirio pergalės atmintis“. Ekrane matysime ir knygos autorių prof. Mečislavą Jučą. Nepraleiskime progos įsigyti naujausią istorinę knygą ir prisiminkime reikšmingą Lietuvos istoriją. Kviečiame visus.

♦**Interfaith Refugee and Immigrant Ministries (IRIM)** ir Balzeko lietuvių kultūros muziejus rugsėjo 18 d. 10 val. r. muziejaus patalpose, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629, rengia seminarą-pokalbį „JAV piliečių. Galimybės ir reikalavimai“. Įėjimas – nemokamas. Tel. pasiteiravimui 773-582-6500.

♦**Poeto, kun. dr. Kęstučio Trima-**ko poezijos knygos „Jis man dovano-

jo Būtį“ sutiktuves vyks spalio 10 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Rengia Lietuvių rašytojų draugija.

♦**Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijos choras ir jo vadovė Jūratė Lukminienė, kviečia moteris ir vyrus papildyti choro gretas. Repeticijos vyksta vieną kartą per savaitę. Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės į Jūratę tel. 708-257-0645.

♦**Lietuvių Opera ruošiasi 55-ajam** jubiliejiniam sezonui ir kviečia dainuojančius vyrus papildyti operos choro vyrų gretas. Jūsų nekantriai laukia darnus ir kūrybingas kolektyvas bei netikėtų kupinas ir spalvingas Lietuvių Operos sezonas. Repeticijos prasidėjo rugsėjo 10 d. 7:30 v. v. ir vyks kiekvieną penktadienį nuo 7:30 val. v. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL, 60636. Tel. pasiteiravimui 630-362-4691.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Kviečiame į piligriminę kelionę**, į Guadalupės Marijos, Šiaurės ir Pietų Amerikos globėjos, šventovę (Meksika) kuri vyks spalio 6–12 dienomis. Išsami programa ir registracija tinklalapyje www.pilgrimages.com/srigne/. Daugiau informacijos suteiks seselė Ignė tel. 860-928-7955 arba el. paštu sesigne@gmail.com.

♦**Dr. V. Kudirkos lituanistinėje** mokykloje (New Jersey) dar vyksta mokinių registracija naujiems mokslo metams. Mokyklai taip pat reikalinga mokytoja/as. Daugiau informacijos – mokyklos tinklalapyje www.njlituanistine.org, arba rašykite mokyklos vadovei Lilijai Lazebnik el. paštu insakova@yahoo.com.

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos.
2.25 proc. dvejiems ir 2.50 proc. trejiems metams terminuotas indėlis California Lithuanian Credit Union Santa Monica, California
Tel. **310-828-7095**
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Apsilankykite Brookfield zoologijos sode

Balzeko lietuvių kultūros muziejus praneša, kad gavo nemokamus bilietus į Brookfield zoologijos sodą, kuriuos išplatins lietuvių bendruomenėje. Šiuos bilietus Balzeko muziejus gavo kaip Chicago Cultural Alliance narys. Ši organizacija jungia Čikagos miesto etninius muziejus ir kultūros centrus. Alliance ir Brookfield zoologijos sodas nori, kad kuo daugiau žmonių aplankytų šį sodą.

Informacija apie nemokamus leidimus į Brookfield zoologijos sodą:

1. Kiekvienas leidimas – tai vienas bilietas suaugusiam ar vaikui. Leidimai galioja iki 2011 m. sausio 1 d.
2. Leidimai duodami nemokamai. Jeigu norėsite pažiūrėti delfinų pasirodymą ar „Motor Safari“ reikės mokėti papildomą mokestį.
3. Brookfield zoologijos sodas nenrenka jokios informacijos apie asmenis/šeimas, kurios naudojasi nemoka-

mais leidimais.

4. Mokestis už automobilio stovėjimą aikštelėje – 9 dol.

Kviečiame dalyvauti Alliance Šeimos dienoje ir šventėje „Dancing with the World“, kuri vyks rugsėjo 25 d. Brookfield zoologijos sode. Šeimos diena suteiks galimybę susitikti ir susipažinti su įvairių tautybių atstovais ir praleisti dieną Brookfield zoologijos sode (31st St & S 1st Ave., Riverside, IL 60546).

Zoologijos sodas dirba kasdien nuo 10 val. r. iki 5 val. p. p., šeštadieniais ir sekmadieniais – iki 6 val. v.

Nemokamus leidimus galite gauti Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Tel. pasiteiravimui 773-582-6500. Muziejus atidarytas kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus info

Vilniuje rugpjūčio 31 d. Išeivijos šaulių vadas Mykolas Abarius susitiko su naujuoju Lietuvos šaulių vadu plk. Antanu Plieskiu (kairėje). Kartu jie pabuvojo Kaune, kur susitiko su Lietuvos šaulių būstinės nariais. Mykolas Abarius kartu su dukra Violeta Abariūte-Viviano dalyvavo kompozitoriaus Gintauto Abariaus laidotuvėse, kurios vyko rugpjūčio 27 d. Vilniuje.

V. Abariūtės-Viviano nuotr.

Rugsėjo 19 d., sekmadienį, 10:30 val. r.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija visus kviečia į tradicinę Bendruomenės dieną, kuri vyks kiemelyje prie misijos, 14911 127th St., Lemont, IL 60439.

Ši diena rengiama jau ketvirtą kartą. Šiemet kartu pažymėsime ir misijos 20-metį. Susirinkime visi kartu pasimelsti, pasivaišinti, pabendrauti.

Tą dieną bus atnašaujamos tik vienos šv. Mišios.

Laukiame tarnystės savanorių.

Tel. pasiteiravimui 630-257-5613.

„Manyčiau, jog pristatydamą šią parodą atlikau tik kuklų tarpininkės vaidmenį tarp Gamtos – tikrosios Menininkės – ir Jūsų, parodos lankytojų. Taip pat viliojosi, kad man pavyko pagauti Gamtos kasdieninių improvizacijų akimirkas, atspindinčias nepakartojamą grožį ir ramybės trapumą...“

Rasa Valienė

Maloniai kviečiame į lietuvių autorės **RASOS VALIENĖS**

gamtos fotografijų parodą

„Nuplautos akimirkos“

2010 m. rugsėjo 16 d., ketvirtadienį, 6 val. v. – 8 val. v.

LR generaliniame konsulate New York

420 Fifth Ave, 3rd floor, New York, NY 10018

Apie dalyvavimą prašytume pranešti

el. paštu kons_ny@urm.lt arba telefonu 212 354 7840

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

• **„Saulutė“**, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams bei studentams Lietuvoje. Aukojo: Gražina ir Benius Mačiukai \$100 Irenos ir Vytauto Alksninių 50-to vedybinio gyvenimo jubiliejaus proga; Aldona Kavaliūnienė \$25; Daiva Švipas \$40;

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

a. a. Aldonos Underienės atminimui Antanas ir Viktorija Valavičiai \$100 ir Sigitas ir Rūta Vazneliai \$35. Labai ačiū. **„Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275, e. paštas: indretijunelis@sbcglobal.net**